

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା - ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ

ଉପଦେଷ୍ଟାମଣ୍ଡଳୀ

ଶ୍ରୀ ସହଦେବ ସାହୁ
ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ବାଇଁ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସମ୍ପାଦକ
ଅନସୂୟା ନନ୍ଦ

୬୩ ବର୍ଷ, ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୧୩
ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ-- ୧୨୦ ଟଙ୍କା
ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ-- ୧୫ ଟଙ୍କା

ଯୋଗାଯୋଗ

ତଳତେଲେଙ୍ଗା ବଜାର,
କଟକ-୭୫୩୦୦୯

ଦୂରଭାଷ

୨୪୨୨୫୯୭, ୨୪୨୦୦୭୫

ମୋ : ୯୮୭୧୦୭୪୮୯୧

email :

nandaanasuya@hotmail.com
http://odishapublication.com

✱ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଲେଖକ-
ଡ. କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ, ଅପର୍ଣ୍ଣା ଦାଶ
ସୁରେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା

✱✱✱✱✱ ଗଳ୍ପ ଓ ଜୀବନୀ

ଏଇ ମନ ବୃନ୍ଦାବନ	ନିର୍ମଳା କୁମାରୀ ମହାପାତ୍ର	୩
କୁନୁକୁନାର ନୂଆ ସାଙ୍ଗ	ଡକ୍ଟର କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ	୬
କଇଁଛ ଓ ଛଞ୍ଚାଣ	ଶାନ୍ତି ସାମଲ	୧୬
ମହୁମାଛି ଓ ପ୍ରଜାପତି	ପ୍ରେମଲତା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ	୧୮
ସାଧୁ ଓ ଗଧ	ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ ସାମନ୍ତରାୟ	୨୦
ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ	ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	୩୨
ଜନଶ୍ରୁତି : ଆମର ତଗତମାଳି	ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଲେଙ୍କା	୩୪
ନିଷ୍କାମ ସେବକ	ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ	୪୦
ଏମିତିଆ ଗୀତ ମିଳିବ କାହିଁ !	ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ପୃଷ୍ଟି	୪୬

✱✱✱✱✱ କବିତା

ମନେ ରଖିଥିବ ଦିପଦ !	ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ	୧୦
ଶବ୍ଦ ସେଇ ଅର୍ଥ ଦୁଇ	ନିରଞ୍ଜନ ପତି	୧୭
ପରୀ କହିଲୁଣି	ରାଜକିଶୋର ପାଢ଼ୀ	୨୪
ଧୂଷା	ସ୍ନେହଲତା ମହାନ୍ତି	୩୦
କାଗଜ ଡଙ୍ଗା	ବାସୁଦେବ ଆଜୋଇ	୩୩
ଶିଶୁକୁ ନ ଭାବ ଶିଶୁଟିଏ	ସ୍ଵାମୀ ଜୟଦେବ ଭାରତୀ	୩୮
ଅଜାଣ ହଟହଟା	କେଦାରେଶ୍ଵର ପଟ୍ଟନାୟକ	୪୨
ହୁନ୍ଦର ଏ ସୁନ୍ଦର !	ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ	୪୮

✱✱✱✱✱ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ

ରେଡ୍ ଭଡ଼ ଫରେଷ୍ଟ ଓ ମୁର୍ ଭଡ଼....	ଡାକ୍ତର ନିମାଇଁ ଚରଣ ପରିଜା	୧୧
--------------------------------	-------------------------	----

✱✱✱✱✱ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ

ଶରାଗାତର ଇତିହାସ	ଫକୀର ଚରଣ ପାଢ଼ୀ	୨୧
ପୂରାତନ ଯୁଗର ଅସାମାନ୍ୟ ଭାରତୀୟଗଣ		୨୬
ଲେଖନୀର ପାଠଶାଳା	ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ	୨୯
ତାରର ମୃତ୍ୟୁ	ଶୁଭେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନସିଂହ	୩୧
ଗୋଲମରିଚର ଉପକାରିତା	ମାଧବୀଲତା ମଲ୍ଲିକ	୩୮
କପ୍ପର କିମିଆ	ନିକୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ	୩୯

✱✱✱✱✱ ମନୋରଞ୍ଜନ

ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା	ଜ୍ୟୋତିରଞ୍ଜନ ବିଶ୍ଵାଳ	୯
କ୍ରୀଡ଼ା କୁଇଜ	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର	୨୩
ଚିତ୍ର ଓ ମଞ୍ଚ	କାଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	୪୩
ଶବ୍ଦ ଧନ୍ଦା	ଅମର କୁମାର ସିଂହ	୫୧

ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ ମନ୍ଦିର, ଆନନ୍ଦପୁରରୁ କ୍ଷିରାକା ତନୟ ପଣ୍ଡା,
 ୨ମ -- ୬ମ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ସଂସ୍କାରଟି ବାସ୍ତବରେ କେବଳ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ସଂସ୍କାରଟି ତିର ଅମର ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ମୋ ବାପା ଓ ମା' ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ କହିଲେ ।

ଶିଶୁପାଳଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ, ନକୁଳ ରଥ--ଜୁନ୍ ମାସର ସଂସ୍କାର ପତ୍ରିକାର କେତେକ ଲେଖା ଭଲ ଲାଗିଲା । 'ଗୁରୁଭକ୍ତି' ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ବିନ୍ୟସ୍ତବିତ ନାରଦଙ୍କ ପାଇଁ ଅଗସ୍ତି ରକ୍ଷିଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ରହିବାଟା ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗରେ ସମ୍ଭବ କି ? ଏହା କୋମଳମତି ପିଲାଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବନି କି ?

ଭଣ୍ଡାରି ଯୋଗୀ, ଭଦ୍ରକରୁ, ରମାକାନ୍ତ ବେହେରା--ଏ ପତ୍ରିକାଟି ନିୟମିତ ମାସର ପ୍ରଥମ ସମସ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥାଏ । ଗଳ୍ପ, କବିତା ଓ ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ସମ୍ପାଦକୀୟ ପୃଷ୍ଠାଟି ସବୁବେଳେ ପାଠକ ଓ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ଚିରଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ ।

ଅରୁଣୋଦୟ ନଗରରୁ ଅଜିତାନନ୍ଦ ଗୋସ୍ୱାମୀ--ଏ ମାସ ସଂସ୍କାରରୁ 'ଆମ ପତାକା' ଶୀର୍ଷକ ଲେଖାରେ - 'Saffron' ଲାଲ୍ ବୋଲି ବାରମ୍ବାର ଲେଖା ଯାଇଛି । ସାଫ୍ରନ୍ ଅର୍ଥ କୁମ୍ଭକୁମ୍ଭ, କମଳା, ଜାମ୍ବୀନ୍ ବା ନାରଙ୍ଗୀ । 'ଧନ୍ୟ'ଟି ଶିକ୍ଷାମୂଳକ ହେବା ଭରିତ ।

ଦେଉଳ ସାହି, କଟକରୁ ଇଂ. ରଘୁନାଥ ପ୍ରସାଦ ଦାସ--ଏ ମାସ ପତ୍ରିକାରେ ବିଜ୍ଞାନ କୁହୁକର ୬ ନମ୍ବର ପ୍ରଶ୍ନରେ 'ବୈମାନିକ' ବଦଳରେ 'ବୈଜ୍ଞାନିକ' ଗରିବାଳା ମହାନ୍ତି ଲେଖିଛନ୍ତି । ଏଥପ୍ରତି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି ।

ମହମ୍ମଦପୁର, ଡେଣ୍ଡାକୁଡ଼ା, କଟକରୁ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା (ଇ-ମେଲ)-- ଜୁଲାଇ ସଂଖ୍ୟାରେ 'ଅତିଥି' ଗଳ୍ପଟି ଯଦିଓ ନୂତନ ଧରଣର; ତଥାପି ଏଥିରେ ଚଢ଼େଇର ଡେଣ୍ଡା ଥିବା ଯୋଗୁଁ 'ଡେଣ୍ଡାଆ' ଜୀବ ଲେଖିବା ଠିକ୍ କି ? 'ନୀଳ ସାଗ' କବିତାରେ ଲେଖା ଅଛି 'ଅଜଗର ସାଜି ମାରି ଦେଇ ଗଲା

**** ଅଭିନନ୍ଦନ ****

ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଚିରପରିଚିତ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ପରିବାରର ଲେଖକ ତଥା ଶୁଭେଚ୍ଛୁ (ବଡ଼ଭାଇ) **ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନଦୀୟା ବିହାରୀ ମହାନ୍ତି**ଙ୍କୁ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ତରଫରୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ହିସାବରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି ।

ଆମର ସ୍ତୁତି ସମିତିର ଉପଦେଷ୍ଟା ତଥା ବିଶିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟିକ **ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ**ଙ୍କୁ ଭକ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ତରଫରୁ 'ଭକ୍ତ ରତ୍ନ' ସମ୍ମାନରେ ଭୂଷିତ କରାଯାଇଛି ।

ଆମର ପରିଚିତ ଲେଖକ **ଶ୍ରୀ କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା** ଓ **ଶ୍ରୀମତୀ ମୀନାକୁମାରୀ ନନ୍ଦ**ଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀ ତରଫରୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ସହିତ ଆମର ଲେଖକ ତଥା ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ **ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ସାମନ୍ତରାୟ**ଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ କୃତି ପାଇଁ ଭକ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପକ୍ଷରୁ 'ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମାନ'ରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ବରପୁତ୍ରମାନଙ୍କର କୃତିରେ 'ସଂସ୍କାର' ପତ୍ରିକା ଗର୍ବିତ । ସେମାନଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜ୍ଞାପନ କରିବା ସହ ତାଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ଚିର ଗୌରବମୟ ହେଉ-
 - ଏତିକି ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

-- 'ସଂସ୍କାର' ପରିବାର

ଏ ମାସର ପ୍ରଚ୍ଛଦ-- 'ମହୁମାଛି ଓ ପ୍ରକାପତି' ବିଷୟରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ।

ଶକତ ଚୋଟଟେ-- ଅଜଗର କ'ଣ ଚୋଟ ମାରେ ? ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ 'ଭଦୟ'ର ପଦ୍ୟରୂପ 'ଭଦିବ' ଲେଖା ହୋଇଛି । ଏଇଭଳି କେତେକ ଭୁଲ୍ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା । ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଦେବେ । (ବାକି ଆରଥରକୁ)

କୁକୁକୁନାର ମୁଖା ପ୍ରାଙ୍ଗ

ଡକ୍ଟର କୁଞ୍ଜିବିହାରୀ ନାୟକ

କୁନୁକୁନା ନାମରେ ପିଲାଟିଏ ଥାଏ । ଭୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢ଼େ । ବହିରେ ଥିବା ପାଠକୁ ଥରେ ପଢ଼ିଦେଲେ ସେ ମନେରଖିପାରେ । ଶିକ୍ଷକମାନେ ଯାହା ପଚାରନ୍ତି, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ସେ ଆଗ ଦେଇଦିଏ; କିନ୍ତୁ ସେ ଥିଲା ଭାରି ଚଗଲା । ଶ୍ରେଣୀରେ ସେ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ହଇରାଣ କରି ପକାଏ । କାହାର ରୁଟିକୁ ଟାଣିଦିଏ ତ କାହାର ପେନ୍‌ସିଲକୁ ଦୂରକୁ ପକାଇଦିଏ । ବିନା କାରଣରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଖତେଇ ଝୁଏ । ସେ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ୁଥିବାରୁ ତା'ଦୁଷ୍ଟାମିକୁ କେହି ଧରି ରଖନ୍ତି ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକମାନେ ବି ତା'ଚଗଲାମିକୁ ସହି ଯାଆନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ବି ମନେ ମନେ ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । କେହି ତା' ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଦିନେ କୁନୁକୁନା ଦେଖିଲା, ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକ
ନାହାନ୍ତି । ସେ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଇ ଏଣେତେଣେ

କରି ବସିପଡ଼ିଲେ । କହିଲେ- "ସତକଥା, ଏଇ ତୋ'ର
ବୃନ୍ଦାବନ, କାଶୀ, ବାରାଣସୀ ।" ଧାରାଣୀ ସେଥିରେ
ଯୋଡ଼ିଲେ- "ଏଇ ଦେହେ ବିରାଜିତ ରକ୍ଷି ରାଣି ରାଣି ।"

ଉତ୍ତରରେ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ହେଲେ --

ଏଇ ମନ ବୁଝାବନ   କାଶୀ ବାରାଣସୀ

ଏଇ ଦେହେ ବିରାଜିତ   ରୁଷି ରାଣି ରାଣି ।

ସେକ୍ଟର ୨/୪୨୬, ନୀଳାଦ୍ରିବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୧

ବୁଲିଲା । ସ୍କୁଲ ଆଗରେ ଥିବା କଅଁଳ ଆମ୍ବଗଛର ସବୁ
ତାଳକୁ ଟାଣିଆଣି ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲା । ଦୂରରେ ଥାଇ
ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କୁନୁକୁନାର ଦୁଷ୍ଟାମିକୁ ଦେଖିନେଲେ ।
ସେ ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକି ଆଣିଲେ । ହଠାତ୍ ତା' ଡାହାଣ
ହାତର ଗୋଟାଏ ଆଙ୍ଗୁଳି ମୋଡ଼ି ଧରିଲେ ।

କୁନ୍ତଳୁନା ଉଃ- ଆଃ- ଚିତ୍କାର କରି ଛାଟିପିଟି ହେଲା । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିଲେ, "ଏବେ ତୋତେ କେମିତି ଲାଗୁଛି ?"

କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ସେ କହିଲା, "ଭାରି କାଟୁଛି ସାର୍। ମୋ ଆଙ୍ଗୁଠିକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ।"

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କୁନ୍ଦୁକୁନାର କାନ୍ଦୁରା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, "ମୁଁ ତ ଏବେ କେବଳ ତୋର ଆଙ୍ଗୁଠିକୁ ମୋଡ଼ି ଧରିଛି । ଗଛ ଡାଳକୁ ଭାଙ୍ଗିବା ଭଳି ତୋ' ଆଙ୍ଗୁନିକୁ ତ ଭାଙ୍ଗିନାହିଁ । ଏତିକିରେ ତୁ କାନ୍ଦୁଛୁ ?"

ଏଥର କୁନୁକୁନା ଅସଲ କଥାଟିକୁ ବୁଝିଗଲା ।
ସେ ଆମ୍ବଗଛର କଅଁଳ ଡାଳକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲା ।
ସେଇଥିପାଇଁ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ତାକୁ ଏ ଦଣ୍ଡ ଦେଉଛନ୍ତି ।
ତେଣୁ ସେ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲା, "ସାର୍ ! ଆଉ
କେବେ ମୁଁ ସେ ଗଛର ଡାଳକୁ ଭାଙ୍ଗିବି ନାହିଁ ।"

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ତା' ଆଙ୍ଗୁଳିକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ କହିଲେ, "ତୋ ଆଙ୍ଗୁଳିକୁ ଟିକେ ମୋଡ଼ି ଧରିବାରୁ ତୋତେ ଯେମିତି କଷ୍ଟ ହେଲା, ଠିକ୍ ସେମିତି ଗଛର ଡାଳକୁ ମୋଡ଼ି ଧରିଲେ ତାକୁ ବି କଷ୍ଟ ହୁଏ । ଆଉ ତା'ର ଡାଳକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ, କେତେ କଷ୍ଟ ହେଉଥିବ, ସେ କଥାକୁ ଏବେ ଅନୁମାନ କର ।"

କାନକାନା ଦୁଇହାତ ଯୋଡ଼ି କହିଲା, "ସାର !

ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଇଥିବ । ଗଛମାନେ ତ କେବେ କଥା କୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁଁ ଏକଥା ଜାଣି ନ ଥିଲି । ମୋ ଭୁଲ ପାଇଁ ମୋତେ କ୍ଷମା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ବୁଝେଇ କହିଲେ- "ଠିକ୍ ଅଛି ।
ତୁ ଏବେ ତୋର ଭୁଲ୍ ବୁଝି ପାରିଛୁ । ଏଥିପାଇଁ ମୋତେ
କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଗଛର ଡାଳକୁ ତୁ
ଭାଙ୍ଗି ତାକୁ କଷ୍ଟ ଦେଇଛୁ, ଯା, ସେହି ଗଛ ମୂଳେ
ଠିଆ ହେଇ ସେ ଗଛକୁ କ୍ଷମା ମାଗିବୁ । ସେ ତୋତେ
କ୍ଷମା ଦେଲେ, ତା' ମୂଳରେ ପାଣି ଡାଳି ତା' କଷ୍ଟକୁ
ଦୂର କରିବୁ ।"

କୁନୁକୁନା କହିଲା- "ସାର୍ ! ଗଛ ତ କଥା କହିପାରେନି, ସେ ପୁଣି କେମିତି ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେବ?"

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ- "ଗଛ ଆମର ସବୁ କଥାକୁ ବୁଝିପାରେ। ଏପରିକି ଆମର ମନ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝିନେଇ ଥାଏ। ଆମେ ତାକୁ ଭଲପାଇଲେ, ତାକୁ ବି ସେ ଅନୁଭବ କରିପାରେ। କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସେ ଆମର ମନକଥାକୁ ବୁଝିପାରି ଆମକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାଏ। କେହି ଯଦି ଗଛର ଡାଳପତ୍ରକୁ ଛିଣ୍ଡେଇବାକୁ ତା' ପାଖକୁ ଯାଏ, ତେବେ ସେ ତା'ଠାରୁ ଟିକେ ଦୂରକୁ ତା' ପତ୍ରକୁ ଘୁଞ୍ଚେଇଦିଏ। କେହି ତା' ମୂଳରେ ନିଆଁ ଜାଳିଲେ, ସେ ବିକଳ ହୋଇ ତା' ଡାଳପତ୍ରକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏପଟସେପଟ କରେ। କିନ୍ତୁ ଭଗବାନ ତାକୁ କଥା କହିବା ଶକ୍ତି ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ, ସେ କାହାରିକୁ କିଛି କହିପାରେ ନାହିଁ କି ଚିହ୍ନର କରି କାନ୍ଦି ପାରେନାହିଁ। ଆମେ ଦେଉଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ସେ ମଥାପାତି ସହିନିଏ। ଯେଉଁମାନେ ନିଷ୍ଠୁର

ହୋଇ ତାକୁ କଷ୍ଟ ଦିଅନ୍ତି, ଗଛ ତାଙ୍କୁ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥାଏ । ସେ ତାର ଡାଳପତ୍ରକୁ ହଲେଇ ନିଜର ମନକଥା ମଣିଷଙ୍କୁ ଜଣାଏ । ବୁଝିବା ଲୋକ ସେ କଥାକୁ ବୁଝିପାରେ । ମଣିଷ ଓ ପଶୁପକ୍ଷୀ, ଏମିତିକି ସମଗ୍ର ଜୀବଜଗତକୁ ଗଛ ବଞ୍ଚେଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ସେ କେବଳ ଦେଇ ଜାଣେ, କାହାରିଠାରୁ କେବେ କିଛି ନିଏନାହିଁ । ସେଇଥିପାଇଁ ଆମେ ଗଛକୁ ଦେବତା ବୋଲି ମନେକରି ପୂଜା କରିଥାଉ । ବଉଳ ଅମାବାସ୍ୟାରେ ସଞ୍ଜବେଳେ ଆମ୍ବଗଛ ମୂଳେ ଧୂପଦୀପ ଦେଇ ଗଇଁଠା ଭୋଗ ଦିଆଯାଏ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ବରଗଛ ଓ ଫୁଗଛକୁ କେତେଜଣ ଲୋକ ବାହାଘର କରାଇ ଧର୍ମ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । ଗଛ ଭଳି ଭଲ ସାଥୀ ଆଉ କିଏ ହେଇପାରେ? ତୁ ଯା' -- ସେ ଗଛକୁ ତୋ' ଭୁଲ୍ ପାଇଁ କ୍ଷମା ମାଗିବୁ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତୋତେ କ୍ଷମା ଦେଇଦେବ । ସେ ତା'ର ପତ୍ରକୁ ହଲେଇ କ୍ଷମା ଦେଇ ବୋଲି ଜଣେଇଦେବ ।"

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ଗଛ ବିଷୟରେ ସବୁ କଥା ଶୁଣିସାରି କୁନୁକୁନା ସିଧା ଦୌଡ଼ିଲା ଆମ୍ବଗଛ ପାଖକୁ । ପାଖରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ବାଲଟିରୁ ମଗେ ପାଣି ନେଇ ଆଗ ସେ ଆମ୍ବଗଛ ମୂଳରେ ଡାଳିଦେଲା । ତା' ପରେ ସେ ନିଜର ଦୁଇହାତକୁ ଯୋଡ଼ି ସେହି ଗଛମୂଳେ ଠିଆ ହେଇ କହିଲା, "ହେ ବୃକ୍ଷଦେବତା, ମୁଁ ଛୋଟପିଲା । ନ ଜାଣି ନ ବୁଝି ବଡ଼ ଭୁଲ୍ କରିଦେଇଛି । ତମର ଡାଳକୁ ମୁଁ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ତମକୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ଦେଇଛି । ମୋର ଅପରାଧକୁ କ୍ଷମା କରିଦିଅ । ଆଉ କୌଣସି ଗଛର ଡାଳକୁ କେବେ ବି ମୁଁ ଭାଙ୍ଗିବି ନାହିଁ ।" ତା' ପରେ ସେ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଯେମିତି କାନ ଧରି ଉଠାବାସା ହୁଅନ୍ତି, ସେହିପରି ନିଜର ଦୁଇକାନକୁ

ଧରି କେତେଥର ଉଠାବସା ହେଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ଗଛକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିଲା -- ଗଛର କେତେଟା ପତ୍ର ହଲି ଫଡ଼ଫଡ଼ ହେଉଛି । କୁନୁକୁନା ଅନୁଭବ କଲା, ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଯେମିତି କହିଥିଲେ, ଠିକ୍ ସେଇମିତି ଗଛ ତା' ପତ୍ରକୁ ହଲେଇ ତାକୁ କ୍ଷମା କରିଦେଇଛି ବୋଲି ଜଣାଉଛି । ଧୀର ପବନରେ ତାର ସରୁ ଡାଳ ନଇଁ ଆସି କୁନୁକୁନା ମୁଣ୍ଡକୁ ଛୁଇଁଦେଲା । କୁନୁକୁନାର ଦେହମନ ପୁଲକିତ ହୋଇଗଲା । ସେ ଗଛକୁ କୁଣ୍ଡେଇ ପକାଇଲା । ତା' ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ବୋହି ଚାଲିଲା । ସେ ଅନୁଭବ କଲା, ଗଛ ଦେହରେ ଯେମିତି ଧକ୍‌ଧକ୍ ହୃଦ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ହେଉଛି ।

ଦୂରରୁ ଥାଇ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଚଗଲା କୁନୁକୁନାର ଏସବୁ କାମ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଭାରି ମଜା ଲାଗୁଥାଏ । ସେ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଡାକି ଘଟଣାଟିକୁ ଦେଖାଇଦେଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନେ କୁନୁକୁନା ପାଖକୁ ଚାଲିଲେ । ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁନୁକୁନା ଆଖି ବୁଜି ଆମ୍ବଗଛକୁ କୁଣ୍ଡେଇ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଠିଆହେଇ ରହିଥାଏ ।

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଡାକରେ କୁନୁକୁନା ଆଖି ଖୋଲିଲା । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ତାକୁ କୋଳେଇନେଇ କହିଲେ, "କୁନୁକୁନା, ଆଜିଯାଏ ତୁ ଗୋଟେ ଚଗଲା ପିଲା ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେଉଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ଆଜିଠାରୁ ତୁ ଆମ ସ୍କୁଲର ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଆଉ ଚାଲାକ ପିଲା ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେଲୁ । ତୁ ଆଜିଠାରୁ ଆମ ସ୍କୁଲ

ପରିସରରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଗଛର ରକ୍ଷକ ହେବୁ । ଦେଖିବୁ, ମଣିଷପିଲା ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଗଛମାନେ ତୋର ଭଲ ସାଙ୍ଗ ହେଇଯିବେ । ତୁ ତାଙ୍କୁ ଯେତିକି ଭଲପାଇବୁ, ସେମାନେ ତୋତେ ତାଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ଭଲ ପାଇବେ । ଗଛମାନଙ୍କର ସେବା କରିପାରିଲେ, ସେମାନେ କାହା ପାଇଁ ମାଆ ତ କାହା ପାଇଁ ଭାଇ, ପୁଣି ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନେ ଅଜା ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ଦେଇ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବେ । ତମ ଭଳି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତ ସେ ହେବେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ସାଙ୍ଗ ।"

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ କଥା କୁନୁକୁନାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ସେ କହିଲା, "ସାର୍, ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ ଆଉ ମୋର ସାଙ୍ଗମାନେ ମିଶି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗଛର ଚାରା ଲଗାଇବୁ । ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାର ଯତ୍ନ ନେବୁ ।"

ସତକୁ ସତ ଚଗଲା କୁନୁକୁନା ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଗଛ କଥା କହି ଏକଜୁଟ କରି ପକାଇଲା -- କେହି ଯେମିତି କୌଣସି ଗଛର ପତ୍ରଟିଏ

ବି ଛିଣ୍ଡେଇବେ ନାହିଁ, ସେକଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହିଦେଲା ।
ସବୁ ଗଛକୁ ସ୍କୁଲରେ ଥିବା ପିଲାଙ୍କ ନାମ ଅନୁସାରେ
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନାଆଁ ଦେଇଦେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗଛର କେମିତି ଯତ୍ନ ନେଇ
ବଢ଼େଇବେ, ସେକଥା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୁଝେଇଦେଲା ।
ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗମାନେ ତାକୁ ଏ କାମରେ ସହଯୋଗ କଲେ ।
ଅଳ୍ପ କେତେ ଦିନ ଭିତରେ ସ୍କୁଲ ପରିସରରେ ଥିବା
ଗଛଲତା ସବୁଜିମାରେ ଭରିଗଲା ।

ସେ ବର୍ଷ ସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ କୁନୁକୁନା
ସହିତ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଭଲ କାମ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି
ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ । କୁନୁକୁନାର ଭଲ କାମ ପାଇଁ ତାକୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠଛାତ୍ର ପୁରସ୍କାର ମିଳିଲା ।

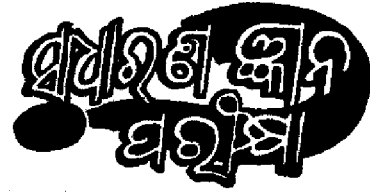
ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ସଭାରେ କହିଲେ - "ଏହିଭଳି
ଗଛମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ରଖିଲେ, ତମେ ବି ଦିନେ
ସରକାରଙ୍କ 'ପରିବେଶ ବନ୍ଧୁ' ପୁରସ୍କାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
ହାତରୁ ପାଇପାରିବ ।

ସଭା ଶେଷରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ
ନ ସରେ ।

୬୫/ ୧୪୬୩, ସେକ୍ଟର- ୧୦, ମର୍କତ ନଗର, କଟକ- ୧୪

**ମହତ କର୍ମରେ ଗର୍ବ ଅହଙ୍କାର
ଅଭିମାନ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ
ଅଙ୍ଗାକାରବନ୍ଧ ନୈତିକ ଜୀବନ
ନିଷ୍ଠାରେ ସଫଳ ଥାଉ ।**

--ଡକ୍ଟର କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ, ୬-୫/୧୪୬୩,
ସେକ୍ଟର-୧୦, ମର୍କତ ନଗର, କଟକ-୧୪

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୟୋତିରଞ୍ଜନ ବିଶ୍ୱାଳ

- ୧ । ଅଷ୍ଟାଦଶ ସେମ୍ପଟି ଅଲମ୍ପିକସ୍ (18th Safety Olympics) କେଉଁଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ?
- ୨ । 'Saga of Struggle and Sacrifice' ପୁସ୍ତକର ରଚୟିତା କିଏ ?
- ୩ । କେଉଁ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରଥମ କରି 'ଚେକ୍' (Cheque)ର ପ୍ରଚଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ?
- ୪ । ଫତେହପୁର ସିକ୍ରିଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଇବାଦତ୍‌ଗାନାର ନିର୍ମାତା କିଏ ?
- ୫ । କିଏ ଭାରତର ବିଲ୍‌ଗେଟ୍ସ୍ (India's Bill Gates) ଭାବରେ ପରିଚିତ ?
- ୬ । ଦ୍ରୁତତମ ସନ୍ତରଣକାରୀ ପକ୍ଷୀର ନାମ କ'ଣ ?
- ୭ । TINର ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପଟି କ'ଣ ?
- ୮ । 'ଚିତ୍ରକୁଟ'କେଉଁ ରାଜ୍ୟର ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ ?
- ୯ । ବିଶ୍ୱ କ୍ଷୀର ଦିବସ (World Milk Day) କେବେ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ?
- ୧୦ । ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?

(ଉତ୍ତର ୨୮ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ମନେ ରଖିଥିବ ଦି'ପଦ !

ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ବଡ଼ ତେଲଟିଏ ଫୋପାଡ଼ୁ ଫୋପାଡ଼ୁ
ଖସିଗଲା ଯଦି ହାତରୁ,
ନାଉରୀ ବାପୁଡ଼ା ନାଆ ବାହୁ ବାହୁ
ହାତ ଖସିଗଲା କାତରୁ,
ଯାହା ହେବା କଥା ହୋଇବ,
ଅଡ଼ୁଆ ଭିତରେ ମୁସ୍କିଲ୍ ପଶିଲେ
କିଏ ନେଇ ଆଣି ଥୋଇବ !

ରକ୍ଷା ହାଣ୍ଡି ଫଙ୍ଗ ଖସିଗଲା ଯଦି
ପେଜ ଗାଲୁ ଗାଲୁ ଭାତରୁ,
ଦେଖଣାହାରିଏ ଚାଲିଗଲେ ଯଦି
ନାଚ ମଝିଗାରେ ଯାତରୁ,
ଯାହା ହେବା କଥା ହୋଇବ,
ବୋଝ ଉପରକୁ ନଳିତା ବିଡ଼ାଏ
କିଏ ନେଇ ଆଣି ବୋହିବ !

ଗୋଛନ୍ଦ ଦଉଡ଼ି ଖସିଗଲା ଯଦି
ଗାଈ ଦୁହଁ ଦୁହଁ ନାତରୁ,
ମସଲା ଅରାଏ ଖସିଗଲା ଯଦି
ନୂତନ ତଳେଇ ଛାତରୁ,
ଯାହା ହେବା କଥା ହୋଇବ,
ତୁଉ ତ ମୁତୁରା ମୁଁଉ ତ ମୁତୁରା
ବିଛଣା କିଏ ସେ ଧୋଇବ !

ଫୋଟକା ଗୋଟିଏ ବାହାରିଲା ଯଦି
ଗୋଦର ଗୋଡ଼ିଆ ବାତରୁ
ଇଟା ଗୁଣ୍ଡ ଘଷି ଚିକ୍କଣ ବୋଳଟି
ଖସିଗଲା ଯଦି ଦାନ୍ତରୁ
ଯାହା ହେବା କଥା ହୋଇବ,
ଗାଙ୍ଗରା ମୁଣ୍ଡରେ କିଏ କେଉଁଠାରୁ
ନୂଆ କେଶ ଆଣି ରୋଇବ !

ଚଉଦିଗେ ଆଖି ବୁଲାଇ ଆଣିବ
କାମଟି କରିବା ଆଗରୁ,
ଆଗ, ପଛ, କଡ଼ ଦେଖ ଭଲ କରି
ସବୁଆଡ଼ୁ ସବୁ ଦିଗରୁ,
କିଛି ନ ଆସିବ ବିପଦ,
କବିତା ଛୋଟିଆ ଭାବଟି ମୋଟିଆ
ମନେରଖିଥିବ ଦି'ପଦ !

ଶିଶୁଶ୍ରୀ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ବୁଢ଼ୀ ବଗିଚା, ସାମନ୍ତରାପୁର,
ଖୋର୍ଦ୍ଧା- ୭୫୨୦୫୫

ରେଡ୍ ଭିଡ୍ ଫରେଷ୍ଟ ଓ ମୁର ଭିଡ୍ ଜାତୀୟ ସ୍ମୃତି

ଡାକ୍ତର ନିମାଇଁ ଚରଣ ପରିଜା

ଦିନେ ରବିବାର ସକାଳୁ ପୁଅର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆର ମୁରଭିଡ୍ ଜାତୀୟ ସ୍ମୃତିପୀଠ ଦେଖିବାକୁ ବାହାରିଗଲୁ । ଏହାକୁ ରେଡ୍ ଭିଡ୍ ଫରେଷ୍ଟ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ସାନପ୍ରାନସିସ୍କୋର ଗୋଲଡେନ୍ ଗେଟ୍ ବ୍ରିଜର ୧୨ ମାଇଲ ଉତ୍ତରକୁ ଏହା ଅବସ୍ଥିତ । ଯିବା ବାଟରେ ସାନପ୍ରାନସିସ୍କୋର ଉପମହାସାଗର କୂଳେ କୂଳେ ଗାଡ଼ିରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲୁ । ଉପମହାସାଗର କୂଳରେ ମନୋରମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଉପସାଗର ଉପରେ ଥିବା ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଭାସମାନ ପୋଲ ଗୋଲଡେନ୍ ଗ୍ରେଟ୍ ବ୍ରିଜ୍ ଉପରେ ଯାତ୍ରା କରି ଆଉ ପଟରେ ପହଞ୍ଚିଗଲୁ । ପାହାଡ଼ି ରାସ୍ତାରେ ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ବରେ ଅସଂଖ୍ୟ ବୃକ୍ଷରାଜି । ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ବସବାସ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ଅଜାଳିକାମାନ ଠିଆ ହୋଇଥିବାରୁ ମନେହେଉଥାଏ ସବୁ ଘରଗୁଡ଼ିକ

ଯେମିତି ଜଙ୍ଗଲରେ ପରିବେଷିତ । ଜଙ୍ଗଲ ପରିବେଷିତ ସସାଲିଟ୍ ସହର ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ । ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ଉପରୁ ତଳକୁ ଓ ବୁଲି ବୁଲି ଉପରକୁ ଉଠିଛି । ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ କେବଳ ଜଙ୍ଗଲ ଆଉ ଜଙ୍ଗଲ । ତା' ଭିତରେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଜାତୀୟ ବୃକ୍ଷ ଉଦ୍ୟାନ ଅଛି ବୋଲି ଭାବି ହେବନି । ଏହି ଜାତୀୟ ସ୍ମୃତିପୀଠକୁ କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ହାଇଡ୍ରେ U-S 101 ରାସ୍ତା ଦେଇ ଯିବାକୁ ହୁଏ । ସେଠାକାର ଉତ୍ତାପ ୧୫°ରୁ ୨୦° ସେ. ।

ମୁରଭିଡ୍ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ପଶିଲାବେଳକୁ ଟିକେଟ୍ କାଟି ପଶିବାକୁ ପଡ଼େ । ୧୬ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ବୟସର ଲୋକକୁ ଟିକେଟ୍ ଲାଗିଥାଏ । ପ୍ରବେଶ ପଥରେ ଏକ ଦର୍ଶକକେନ୍ଦ୍ର ଅଛି । ନିଜେ ନିଜର ଆସବାବପତ୍ର ସେଠାରେ ରଖି ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ହୁଏ । କୌଣସି ଖାଦ୍ୟ ମୁଣି ଧରି ଭିତରେ ପଶିବା ମନା । ପାଣି ପିଇବାକୁ ହେଲେ ପାର୍କ ଭିତରେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ପାନୀୟଜଳ ପିଇବାର ସୁବନ୍ଧୋବସ୍ଥ ଅଛି । ଏହା ଭିତରେ ପିକନିକ କରିବା, ରେଡ଼ିଓ ବଜାଇବା, ଫୁଲ ଛିଣ୍ଡାଇବା ଓ ସିଗାରେଟ୍ ଚାଣିବା ମନା ।

ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଦେଖାଯାଏ ସୁନ୍ଦର ସଳଖ ରାସ୍ତା । କିଛି ଦୂର ଗଲାପରେ ଏହା ସମାନ୍ୟ ଅଙ୍ଗାବଙ୍ଗା ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ରାସ୍ତାର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଛୋଟଛୋଟ ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛମାନ ଉଠିଯାଇଛି । ନୀରବତା ଭରି ରହିଛି । ପକ୍ଷୀର ରାଗିଣୀ ସମୟ ସମୟରେ ଶୁଭିଯାଏ । ରାସ୍ତାର ପାର୍ଶ୍ବେ ପାର୍ଶ୍ବେ ବଢ଼ିଯାଇଛି ଛୋଟ ସରୁ ଝରଣାଟିଏ । ଝରଣାର କୁଳୁକୁଳୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଛି । ମଝିରେ ମଝିରେ ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷୀ, ଠେକୁଆ, ହରିଶଙ୍କୁଆ ପ୍ରଭୃତି ବୁଲୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ । ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ଲମ୍ବା ଯେ ଆଖି ପାଏନି

ଓ ଲାଗେ ଯେମିତି ଅସରନ୍ତି ପଥ, ଅସଂଖ୍ୟ ବୃକ୍ଷରାଜି ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମାହୀନ ଓ ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ । ଝରଣାର ଉପର ଦେଇ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ କାଠପୋଲ ମାନ ଦୁଇପଟ ଚଲାପଥକୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଛି । ଏଇ ଝରଣା ତାମଲାପାଇ ପାହାଡ଼ରୁ ଝରି ଆସିଛି ଓ ଏହା ମୁରୁଭଡ୍ ପାହାଡ଼କୁ ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରୁଛି । ଏହା ବର୍ଷସାରା ଚିରନ୍ତନୀ ସ୍ରୋତ ଭାବରେ ଚାଲିଥାଏ ଓ ବୃକ୍ଷ ତଥା ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଜଳ ଯୋଗାଇଥାଏ । ଏପଟର ଦର୍ଶକ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ କାଠପୋଲ ଦେଇ ସେପଟକୁ ଯିବାଆସିବା କରୁଥା'ନ୍ତି । ବେଶ୍ ଶାନ୍ତ ପରିବେଶ ।

ଆନନ୍ଦରେ ଦର୍ଶକମାନେ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲେ ଓ ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଶୋଭାରାଜିରେ ମଜି ରହୁଥିଲେ ।

ଅନେକ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଲାପଥ ସିମେଣ୍ଟରେ ନିର୍ମିତ । ହେଲେ ତା' ଆଗକୁ ଲମ୍ବିଯାଇଛି ନାଲି ମାଟିର ସରୁ ରାସ୍ତା । ଏହି ରାସ୍ତା ଦୂରକୁ ଓ ଉପରକୁ ତାମଲାପାଇ ପାହାଡ଼ ଶୀର୍ଷକୁ ଗତି କରିଛି । ପାହାଡ଼ର ଶିଖରରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସବୁଠାରୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ହେଉଛି ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଏତେ ଲମ୍ବା ଯେ ତା'ର ଶୀର୍ଷଭାଗକୁ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ଆଖି ପାଏନି । ବୁଝିବାକୁ ପାଇଲୁ-- ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗଛର ଉଚ୍ଚତା ୩୧୧ ଫୁଟ ରୁ ୩୭୯ ଫୁଟ । ଏହାର ବୟସ ୨୦୦୦ରୁ ୩୨୦୦ ବର୍ଷ । ଏହାର ବ୍ୟାସ ହେଉଛି ୨୨ରୁ ୪୦ ଫୁଟ ଓ ଗଛର ବକ୍‌କଲ(ଗୋପା)ର ମୋଟ ହେଉଛି ୧ ଫୁଟରୁ ୩ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏଥିରୁ ଗଛର ଉଚ୍ଚତା ଓ ଆକାର ଅନୁମାନ କରିହେବ । ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଆମେରିକାର ସର୍ବପୁରାତନ ଗଛ ହେଉଛି ବ୍ରିଶଲକାନ ପାଇନ୍, ଯାହାର ବୟସ ୪୫୦୦ ବର୍ଷ । ସେହିପରି ସରମ୍ୟାନ ଗଛ କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ଏହାର ଓଜନ ୬ ଟନ୍ ବୋଲି ଜଣାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚତାରେ ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ । ଆମ ଭାରତର ବରଗଛ ସବୁଠାରୁ ପୁରାତନ ଗଛ । କଲିକତାର ବଟାନିକାଲ ଗାର୍ଡେନ୍‌ରେ ଥିବା ବରଗଛର ବୟସ ୪୫୦ ବର୍ଷ ।

ଆମ ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ପରିସରରେ ଥିବା କଳ୍ପବଟର ବୟସ ଆକଳନ କରିବା କଷ୍ଟ । ଏହା କେଉଁ କାଳରୁ ଅଛି କହିବା ମୁଷ୍ଟି । ହୁଏତ ମୂଳଗଛ ମରିଯାଇ ଓହଲ (ସ୍ତମ୍ଭ) ନୂତନ ବୃକ୍ଷ ଭାବେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥାଇପାରେ । ଏ ବିଷୟରେ କିନ୍ତୁ ସଠିକ୍ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ତିର୍ତ୍ତୋଲ ଅଞ୍ଚଳର ଗୋରେଖ ଗାଦିଠାରେ ଏକ ବଡ଼ ବରଗଛରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଓହଲ ଥାଇ ବିସ୍ତାରିତ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଏଠାରେ ପ୍ରାୟ ଅନେକ ଗଛର ବୟସ ୧୮୦୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଗଛରେ ଥିବା ଶୋଲ ଭିତରେ ୪୦-୫୦ ଜଣ ଲୋକ ଏକତ୍ର ଠିଆ ହୋଇପାରିବେ । ଏହି ଗଛ କୋରଡ଼ରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆମେ ଫଟୋ ଉଠାଇଥିଲୁ । ଅନେକ ପୂର୍ଣ୍ଣତାପ୍ରାପ୍ତ ଗଛମାନଙ୍କର ହାରାହାରି ବୟସ ୫୦୦ରୁ ୮୦୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଏହି ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟମ ଜଳବାୟୁରେ ବେଶ୍ ବଢ଼ିଥା'ନ୍ତି । ଏହି ମୁରୁଖିତ ଜଙ୍ଗଲରେ କେବେହେଲେ ଗଛ କଟାଯାଏନି । ଏହା ଏକ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥିବା ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛ ଲମ୍ବିଯାଇ ଶୋଇ ରହିଛି । ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଚଲାପଥକୁ ଅବରୋଧ କରିଥିବା ଗଛର ଗଣ୍ଡିକୁ କାଟି ପୁଣି ତା' ପାଖରେ ପକାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛର ଚାନ୍ଦୁଆ ତଳେ ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗଛ ଓ ଫୁଲଗଛ ଶୋଭା ପାଉଛି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରେଡ୍‌ଉଡ୍‌ର ଚାରାଗଛମାନ, ସୋଡ଼ଫର୍ନ ଗଛ, ଶୈବାଳ ଜାତୀୟ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଛମାନ ଭରି ହୋଇ ରହିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପାହାଡ଼ ପଟକୁ ଅନେକ ଡଗ୍‌ଲାସ ଫିର୍

ବୃକ୍ଷ ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛକୁ ଆହ୍ୱାନ ନେଇ ଉଚ୍ଚତାରେ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ତଳେ ଅନେକ ବଣୁଆ ଫୁଲ ଫୁଟି ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇ ପରିବେଶକୁ ସୁଗନ୍ଧିତ କରୁଥାଏ ।

ଏହା ଭିତରେ ବୁଲୁଥା'ନ୍ତି ଅନେକ ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ ଓ ସରୀସୃପ ଇତ୍ୟାଦି । ହରିଣ, ନେଭଲ, ସାପ, ବେଙ୍ଗ, ପେଟା

ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଭ୍ରମଣକାରୀ ପକ୍ଷୀମାନେ ଆଶ୍ୱସ୍ତିରେ ଘୂରି ବୁଲୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଦର୍ଶକମାନେ ବୁଲି ବୁଲି ଥକିଗଲେ ଚଲାପଥର ଧାରେ ଧାରେ ସିମେଣ୍ଟ ଓ କାଠର ବେଞ୍ଚମାନଙ୍କରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥାନ୍ତି ।

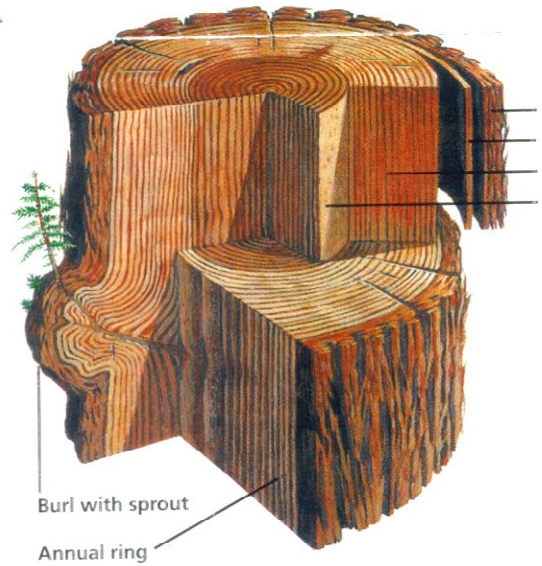
ମୁରୁଖିତ ପାର୍କ ୫୬୦ ଏକର ଜମି ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ଭିତରେ ଲମ୍ବି ଯାଇଥିବା ଚଲାପଥ ୬ ମାଇଲରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେବ । ମୁରୁଖିତ ଫରେଷ୍ଟ ଗୋଲଡେନ୍ ଗେଟ୍ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବାଏସ୍‌ଥର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟତମ ବୃକ୍ଷ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନର ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏଠାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକ ନିୟୁତ ଦର୍ଶକ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଥା'ନ୍ତି । ଏହା ବିଷ୍ଣୁ ପୃଥିବୀର ଏକ ସଂରକ୍ଷିତ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶର ଦର୍ପଣ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଖରାଦିନେ କୁହୁଡ଼ି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳୀୟବାଷ୍ପ ଯୋଗାଇଥାଏ । କୁହୁଡ଼ିରୁ ପାଣିଟୋପା ତଳେ ପଡ଼ି ଜଙ୍ଗଲ ତଳ ଓଦା ରଖିବାରେ

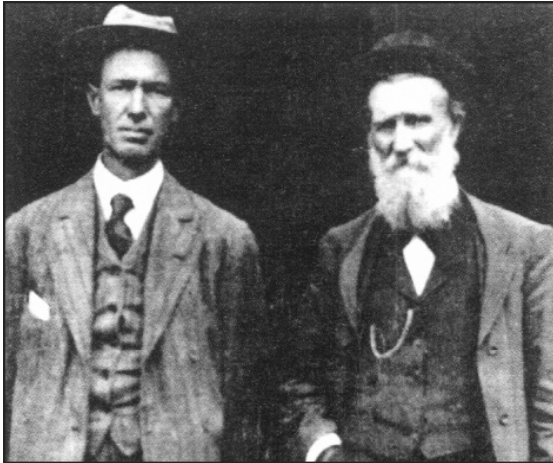

ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସମୟ ସମୟରେ ବଣରେ ନିଆଁ ଲାଗିଯାଏ । ଏହି ବନାଗ୍ନି ଜଙ୍ଗଲ ତଳର ଅନାବନା ଗଛକୁ ପୋଡ଼ି ସଫା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଉଁଶ ମାଟିରେ ମିଶି ଉତ୍ତମ ସାରର କାମ ତୁଲାଇଥାଏ ଓ ରେତଊଡ଼ ଗଛର ମଞ୍ଜିରୁ ଚାରାଗଛ ଜନ୍ମ ହେବାର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ତଳେ ଜମୁଥିବା ଜୀବାଣୁ ଓ ଛତୁଜାତୀୟ ବୀଜାଣୁ ଅଗ୍ନି ଯୋଗୁ ପୋଡ଼ି ସଫା ହୋଇଯାଏ । ଏହି ବନାଗ୍ନି ୨୦ରୁ ୫୦ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଥରେ ଥରେ ଦେଖାଦେଇ ବଣରେ ବନାଗ୍ନିର ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥାଏ । ସମୟ ସମୟରେ ବନାଗ୍ନି ଦ୍ଵାରା ରେତଊଡ଼ ଗଛର ଗଣ୍ଡିରେ ଅଗ୍ନି ଲାଗି ଖୋଲ କରି ପକାଏ । ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଗଲାବେଳେ ଏହି ଗଛର ଖୋଲ ଭିତରେ ପଶି ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଏକତ୍ର ଫଟୋ ଉଠାଇଥାନ୍ତି । ଏହି ଖୋଲର ଭିତର ଅଂଶ ପୋଡ଼ିଯାଇଥିବାରୁ କଳା ଦିଶେ । ଏହା ରେତଊଡ଼ କାଠରେ ଥିବା ରାସାୟନିକ ଟାନିନ୍ ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କେମିକାଲ ମଧ୍ୟ ଅନେକାଂଶରେ ଗଛଗଣ୍ଡିର ମଞ୍ଜୁକୁ ପୋଡ଼ି ଯିବାରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ । ତା' ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୋକ ଓ ଛତୁ ଜାତୀୟ କ୍ଷତିକାରକ କୀଟମାନଙ୍କଠାରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ । ରେତଊଡ଼ ଗଛ ଏକପ୍ରକାର ଦେବଦାରୁ ବା ପାଇନ ଜାତୀୟ ବୃକ୍ଷ ଓ ସବୁ ସମୟରେ ଚିରସବୁଜ ରହିଥାଏ । ଏହି ବୃକ୍ଷର ଫଳ କାଠୁଆ ଟାଣ, ଈଷତ୍ ଲାଲ, ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଓ ଅଲିଭର ଆକାର । ରେତଊଡ଼ ଗଛ ତଳେ ତଳେ ଅସଂଖ୍ୟ ଗଜାଗଛମାନ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ । ଏହାର ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆମ ସୁନସୁନିଆ ଶାଗର ପତ୍ର ଭଳି ଦେଖାଯାଏ ।

ରେତଊଡ଼ ଗଛର ମୂଳରେ କିମ୍ବା କାଣ୍ଡରେ

ଅନେକ ସମୟରେ ପୁରୁଣା ଗଛରେ ନୂଆ ଗଜୁରି ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏହା ବରଂଗଛର ଓହଲ ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ଏହିଠାରୁ ନୂତନ ଗଛର ଉତ୍ତର ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଗଛର ଗଣ୍ଡିରେ କ୍ଷତ ହୁଏ ବା କଟିଯାଏ, ସେହିଠାରୁ ଏହି ନୂଆଗଛ ଅଙ୍କୁରିତ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ପୁରୁଣା ରେତଊଡ଼ ଗଛକୁ କାଟିଦେଲେ ତା'ର ଗଣ୍ଡିରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଗୋଲାକାର ଗାର (ମୁଦି ଭଳି) ଝଙ୍କ ଧରି ହୋଇପଡ଼େ । ଏହି ବୃକ୍ଷାକାର ମୁଦି ଭଳି ଗାର ବୃକ୍ଷର ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଓ ତାର ଜୀବନର ଇତିହାସ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଈଷତ୍ ପତଳା କଳା ରଙ୍ଗର ବୃକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରେ । ଯଦି ବୃକ୍ଷଟି ମୋଟା ବା ଓସାରିଆ ଦିଶେ, ତାହା ସେଇ ବର୍ଷର ଅଧିକ ବର୍ଷା ହୋଇ ଗଛ ବଢ଼ିବାର ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶର ପ୍ରମାଣ ଦିଏ । ଯଦି ବୃକ୍ଷଟି ସରୁ ହୁଏ, ତେବେ ବର୍ଷଟି କଷ୍ଟରେ କଟିଛି ବୋଲି କହିବାକୁ ହୁଏ ।

ଏହାର ମୋଟା ଚୋପା ବା ବକକଳ ଗଛର ମଞ୍ଜିକୁ ବାହାର ଉତ୍ତାପ ଓ ଅଗ୍ନିରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ । ମୂରଭତ୍ ଜାତୀୟ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ଉତ୍ତର କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆର ପୁରାତନ ଉପକୂଳ ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଜଙ୍ଗଲର ଅଂଶବିଶେଷ । ଏହା ୧୮୦୦ ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ଅଛି । ସ୍ଥାନୀୟ କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀ ଉଇଲିୟମ୍ କାଣ୍ଟ ଓ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଏଲିଜାବେଥ୍ କାଣ୍ଟ ୧୯୦୪ ମସିହାରେ ଏହି ଉପତ୍ୟକାରେ ଥିବା ଜମି କିଣିଥିଲେ । ସେ ଏଠାକାର ଅନେକ ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଗଛକୁ ନ କାଟି ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲେ । ଏହାର ଦୀର୍ଘ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସେମାନେ ଏହି ଜଙ୍ଗଲର ୨୯୪ ଏକରରେ ବଢ଼ିଥିବା ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଜଙ୍ଗଲକୁ ତତ୍କାଳୀନ ଫେରୋଲ ସରକାରଙ୍କୁ ଦାନସୂତ୍ରରେ ଦେଇଥିଲେ ।

୧୯୦୮ ମସିହାରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମେରିକା ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ରୁଡ଼ଭେଲ୍ଟ ଏହାକୁ ଜାତୀୟ ସ୍ମୃତି ଭାବରେ ଘୋଷଣା କଲେ । ଉଇଲିୟମ୍ କାଣ୍ଟ ନାମ ଅନୁସାରେ ଏହି ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲର ନାମ ଜନ ମୁର୍କ ନାମରେ ନାମିତ ହେଲା । ଜନ ମୁର୍କ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ଜଙ୍ଗଲ

ସଂରକ୍ଷଣ ବିଶେଷଜ୍ଞ । ଜନ ମୁର୍କ ଓ ତାଙ୍କର ବଂଧୁ କାଣ୍ଟ ପରିବାର ପାଇଁ ଆଜି ରେଡ୍‌ଉଡ୍ ଜାତୀୟ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ୧୦୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ତାଙ୍କର ଦାନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଗୋଲଡେନ୍ ଗେଟ୍ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଓଫ୍‌ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ବିଭାଗ ଏହାର ସୁରକ୍ଷା ଦାୟିତ୍ବ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜଙ୍ଗଲ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି ।

ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଗଛ ହେଉଛି-- କେନ୍ଦ୍ର ଅଂଚଳ ଆଫ୍ରିକାର ସାଉନ ଗ୍ରାସ୍‌ଲାଣ୍ଡରେ ଥିବା Boobab ବାବବ ଗଛ । ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ହେଉଛି ପ୍ରାୟ ୨୦ ମିଟର । ଗଣ୍ଡିର ବ୍ୟାସ ହେଉଛି ୯ ମିଟର । ଏହାର ଶାଖାଗୁଡ଼ିକ ଛୋଟ ଓ ଗଣ୍ଡିରୁ ବାହାରିଛି । ଏହା ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ମରୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ କରି ବଞ୍ଚିପାରେ । ଏହାର କାଠ ଆସବାବପତ୍ର ତିଆରି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ଏହା ବେଶ୍ ନରମ ଓ ଭିତରେ କଣା କଣା ଥିବାରୁ ପାଣି ଜମି ରହେ । ଏହି ଗଛର ଛେଲି ବା ଉପର ଖୋଳପା ଦଉଡ଼ି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୁଣାବୁଣି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଥାଏ ।

ଆଫ୍ରିକାର ଡ୍ରାଇଲ୍‌ଡ୍ ଫିଙ୍ଗ୍ ଟ୍ରିର ଚେର ୧୨୦ ମିଟର ମାଟିତଳକୁ ଯାଇଥାଏ । ଏହା ଏତେ ଲମ୍ବା ଯେ ୪୦ ତଳବିଶିଷ୍ଟ କୋଠା ଉପରୁ ଲମ୍ବାଇଲେ ଏହା ତଳକୁ ପାଇଥାଏ ।

ଅରୁଣୋଦୟ ନଗର, କଟକ- ୧୨

☆☆

କଇଁଛ ଓ ଛଅଂଶ

ଶାନ୍ତି ସାମଲ

ଶୀତଦିନ ହେଇଥାଏ । ସକାଳେ କଇଁଛଟି ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ବସି ଖରା ପୋହୁଥାଏ । ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଛଅଂଶଟିକୁ ଉଡ଼ିବାର ଦେଖି ତା' ମନରେ ଆସିଲା ସେ ଛଅଂଶପରି ଉଡ଼ିପାରନ୍ତା କି ? ସେ ମନକୁ ମନ ଭାବିଲା, ସେ ତ ପାଣିରେ ପହଁରିପାରୁଛି, ଭୂଇଁରେ ଚାଲିପାରୁଛି, କେବଳ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବା ବାକି ରହିଛି । ଥରେ ଯଦି ଏଇ ଛଅଂଶ ଭାଇ ମୋତେ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଉଡ଼ିବାଟା ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତା, ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତା'ପରି ଉଡ଼ିପାରନ୍ତା । ସେଇ ସମୟରେ ଛଅଂଶଟି ପାଖରେ ଥିବା ଗଛ ଉପରେ ବସିଲା । କଇଁଛ ତଳିତଳି ଯାଇ ଗଛତଳେ ବସି କହିଲା, "ଛଅଂଶ ଭାଇ, ମୋତେ ଚିକେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବା ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁନି ? ତମେ ମୋତେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବା ଶିଖାଇଦେଲେ ମୁଁ ତମକୁ ସମୁଦ୍ର ତଳେ ଥିବା ଅନେକ ଧନରତ୍ନ ଆଣିଦେବି ।"

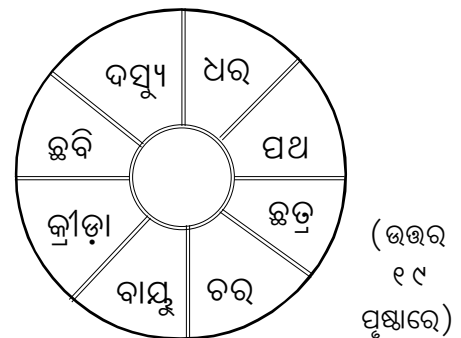
ଛଅଂଶ କଇଁଛର କଥାଶୁଣି କହିଲା, "ତମର ଡେଣା ନାହିଁ, ତମେ କେମିତି ଉଡ଼ିବ ।" କଇଁଛ କହିଲା, "ମୋର ଚାରିଟା ଗୋଡ଼ ଅଛି । ମୁଁ ପାଣିରେ ଯେମିତି ଆହୁଲା ମାରି ପହଁରୁଛି, ସେମିତି ମୋ'ଗୋଡ଼ ଦ୍ଵାରା ମୁଁ ଉଡ଼ିବି । ତମେ ଖାଲି ମୋତେ ତମ ଗୋଡ଼କୁ ଧରି ଆକାଶକୁ ଉଡ଼ାଇନିଅ, ତା'ପରେ ମୁଁ ନିଜେ ନିଜେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବି ।" ଛଅଂଶ କଇଁଛର ସାହସ

ଦେଖି ତାକୁ ତା'ର ଗୋଡ଼ରେ ଧରି ଆକାଶକୁ ଉଡ଼ି-ଗଲା । କିଛିବାଟ ଉଡ଼ିଲା । ପରେ ଛଅଂଶ କଇଁଛକୁ କହିଲା, "ମୁଁ ଆଉ ତୋତେ ଧରି-ପାରୁନି । ତୁ ନିଜେ ନିଜେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ।" ଛଅଂଶ କଇଁଛକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲା ପରେ କଇଁଛଟି ଗୋଟିଏ ପଥର ଉପରେ ପଡ଼ି ଛେଚି ହେଇ ମରିଗଲା । ନିଜର ଶକ୍ତିକୁ କଳନା ନ କରି ବୋକାଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟକୁ ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ, କଇଁଛର ଦଶା ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼େ ।

୧୧ନ ୪, ଡ୍ରାଫ୍ଟ - ୪୧, ଅରୁଣୋଦୟ ନଗର, କଟକ-୧୨

ଶବ୍ଦସନ୍ଧାନ--

ମଝି ଘରେ ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଲେଖନ୍ତୁ, ଯାହାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦର ଆଗରେ ଲଗାଇଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଓ ଏହି ସବୁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ ହୁଅନ୍ତୁ ।

--ଶ୍ରୀ କାହ୍ନୁଚରଣ ଦାଶ, ଶାନ୍ତିପୁର, ବଲାଙ୍ଗିର

କବିଜ୍ୟୋତି ଶ୍ରୀ ନିରଞ୍ଜନ ପତି

ଶିକ୍ଷକ ହାତରେ ଦଣ୍ଡ

ପିଲା ମନଦୁଃଖ କରିପାରେ ଶୋକ
ପାଇଲେ କିଛି ବି ଦଣ୍ଡ ।୧।

କିଣିବା ଆଗରୁ ତୁଲ

କମ୍ ବେଶି ହେଲେ ମନେ ଦୁଃଖ ମିଳେ
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ କାହିଁକି ତୁଲ ? ।୨।

ଲୋକର ଜ୍ଞାନଟି କଳ

ଗହମ ଓ ଧାନ ପେଡ଼ିବା ଗହନ
ନ ଥିଲେ ଏହାର କଳ ।୩।

ଚାଷ କାମ ହେଉ ତୁର

ବାହାଘର ମଜା ହୁଏନାହିଁ ତାଜା
ନ ବାଜିଲେ ଗୋଟେ ତୁର ।୪।

ଗଛରେ ପାଚିଲା ତାଳ

ଭଲ ଲାଗେନାହିଁ ଗୀତ ଦେଲେ ଗାଇ
ନ ଥାଇ ଏହାର ତାଳ ।୫।

ରାଜାଙ୍କୁ ଶୋଭନ ତାଳ

ରାଣୀଙ୍କ ସ୍ତୁତିରେ ଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା
ସପ୍ତାଶ୍ୱତ୍ୟେ ସାର ତାଳ ।୬।

ଗଛ ପାଇଁ ଲୋଡ଼ା ତଳି

ଶୀତ ଯେବେ ହୁଏ ଗୋଡ଼ ଫାଟିଯାଏ
ତେଲ ଲଗା ପାଦ ତଳି ।୭।

୭ମ ମାର୍ଚ୍ଚ, ଅମଳାପଡ଼ା, ଅନୁଗୋଳ

✧✧

ଧନ୍ୟ

ଶ୍ରୀମତୀ ଅପର୍ଣ୍ଣା ଦାଶ

ଛଅଟି ଅକ୍ଷରେ ନାମ ମୋହର
ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ମୋତେ ଆଦର ।
ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏକାଠି ହେଲେ
ପଦାର୍ଥର ଶେଷ ଅଂଶକୁ ବୁଝାଏ ଭଲେ ।
ପ୍ରଥମ ତୃତୀୟ ମିଶିଯାଉଛି
ସପ୍ତମ ପରର ସଂଖ୍ୟାଟି ହେଉଛି ।
ଚତୁର୍ଥ ଷଷ୍ଠଟି ମିଶିଯାଉଛି
ପକ୍ଷୀଟି ତା'ଲାଗି ଉଡ଼ିଯାଉଛି ।
ପ୍ରଥମ, ପଞ୍ଚମ, ଷଷ୍ଠକୁ ମିଶାଇଦେଲେ
ଭିତରର ଏକ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝିବ ଭଲେ ।
ଏହି ଧନ୍ୟାଟିକୁ କହିବ ଯିଏ
ଦେଶ ପାଇଁ କାମ କରିବ ସିଏ ।

ପାରୁଳି ଉନ୍ନାତ ମଧ୍ୟ ଇରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ପାରୁଳି

୫୫

(ଉତ୍ତର ଗଣ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ମହୁମାଛି ଓ ପ୍ରଜାପତି

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମଲତା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ଥରେ ପାହାନ୍ତାରୁ ବର୍ଷା ତାଳି ଦେଇଗଲା ଯେ ଛାଡ଼ିବାର ନାଁ ନାହିଁ । ବଣଜଙ୍ଗଲ କାଟିବାରୁ ପରିବେଶ ପୂରା ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲାଣି । ବର୍ଷା ତାଳୁଛି ତ ତାଳୁଛି । ନ ହେଲା ତ ଜମା ନାହିଁ । ଦିନେ ଦଶବାର ଘଣ୍ଟା କାଳ ତାଳି ଦି'ପହରକୁ ବର୍ଷା ଟିକେ ଛାଡ଼ିଗଲା । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ପ୍ରଜାପତି ଉଡ଼ି ନ ପାରି କନିଅର ଗଛରେ ବସିଥିଲେ । ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିବା ପରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦଳପତି ପ୍ରଜାପତି ପାଖକୁ ଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ସତେକି କନିଅର ଫୁଲଗୁଡ଼ିଏ ! ଦଳପତି ପାଖକୁ ଲାଗିଆସି ସବା ଛୋଟ ପ୍ରଜାପତିଟି କହିଲା, "ଇଏ ବଡ଼ ଅବାଗିଆ ବରଷା ହେଉଛି । ଆମକୁ ଭାରି ଚିଡ଼ି ଲାଗିଲାଣି । ବାହାରକୁ ବୁଲି ଯିବାକୁ ମନ ଭାରି ଛଟପଟ ହେଉଛି ।"

ବୁଡ଼ା ପ୍ରଜାପତିଟି ଆଖି ତରାଟି, ଡେଣା ହଲାଇ କଣ ଝାଡ଼ି କହିଲା, "ଦେଖ ପିଲାମାନେ, ତୁମେ ଯଦି ପଦାକୁ ବାହାରିବ, ହାଣ କୁରାଡ଼ି ବେକକୁ ଆଣିବ ।

ବଡ଼ମାନଙ୍କ କଥା ନ ମାନିଲେ ପଦେ ପଦେ ବିପଦ । ତୁମେ କହିଲ ପିଲାମାନେ, କେମିତି ଅବାଗିଆ ବର୍ଷା ନ ହେବ ? ଛୋଟ ପିଲାଠାରୁ ବଡ଼ମଣିଷ ଯାଏ ବଣଜଙ୍ଗଲ, ରାସ୍ତାଘାଟରେ ଥିବା ଗଛ ମଧ୍ୟ କାଟି ପକେଇଲେ । ନିୟମିତ ବର୍ଷା ହେବ କିପରି ? ମଣିଷଗୁଡ଼ାକ ଭାରି ସ୍ୱାର୍ଥପର । ଠାକୁର ଖାଇ ଖଟୁଳି ଖାଇଦେବାକୁ ବସିଲେଣି ।"

ଏହି ସମୟରେ ପାଖ ବୁଦା ପାଖରୁ ଧଳା ପ୍ରଜାପତିଗୁଡ଼ିଏ ଉଡ଼ି ଆସି କହିଲେ, "ଭାଇମାନେ ଦେଖ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ି ଗଲାଣି । ଆସ ଟିକେ ବୁଲିଆସିବା ।" ସତକୁସତ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଯେତେ ଯେଉଁଠି ପ୍ରଜାପତି, କଙ୍କି ଥିଲେ ସମସ୍ତେ ଆକାଶରେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଉଡ଼ି ବୁଲିଲେ । ସତେକି ଆକାଶରେ ନୂଆ ତାରାଗୁଡ଼ାଏ ! କିଏ କେଉଁ ଫୁଲରୁ ମହୁଟିକେ ଖାଉଥାଏ ତ କିଏ ଆନନ୍ଦରେ ଦୁଇପଦ ଗୀତ ଗାଇ ଦେଉଥାଏ । ସମସ୍ତେଙ୍କ ମୁହଁରେ ପାଟିଏ ଲେଖା ହସ ।

ବିଚରା ବୁଡ଼ା ପ୍ରଜାପତିର ଦେହଟା ଟିକେ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥାଏ । ସେ ଉଡ଼ିଆସି ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଅତସୀ ଗଛରୁ ମହୁଟିକେ ଖାଇ ବସିଲା । ଏହି ସମୟରେ କୁଆଡୁ ଗୋଟାଏ ମହୁମାଛି ଉଡ଼ି ଆସି କହିଲା, "ତୁ ଏ ଗଛ ପାଖରୁ ଯା ପଳା !" ବିଚରା ବୁଡ଼ା ପ୍ରଜାପତିଟି କହିଲା, "ଦେଖ ଭାଇ ମୁଁ ବୁଡ଼ା ହେଲିଣି । ମୋତେ ଆଉ ବହୁତଗୁଡ଼ାଏ ଉଡ଼ାଉଡ଼ି କରି ଏଠିକୁ ସେଠିକୁ ହେବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁନି । ତୁମେ ଆଉ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉନ । ଭଗବାନ ଦୁନିଆରେ କାହାରି ପାଇଁ କିଛି ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ରଖିନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦରେ ଖାଇ, ପିଇ ଚଳିବାକୁ ସବୁ ଜିନିଷ ଖଞ୍ଜି ଦେଇଛନ୍ତି । ତୁମେ ଖାଲିଟାରେ ଏ ବୁଡ଼ାଟାକୁ କାହିଁକି ହଇରାଣ କରୁଛ କହିଲ ?"

ପ୍ରଜାପତି ଏତିକି କଥା କହିଛି କି ନାହିଁ, ଦେଖ ମହୁମାଛିର ରାଗ । ଗର୍ଜନ କରି କହିଲା, "ସତେ ତୋର ଏତେ ଗର୍ବ ! ମୋତେ ପୁଣି ନୀତିବାଣୀ ଶୁଣାଉଛୁ ? ଏଇକ୍ଷଣା ଏକା ଫୋଡ଼ାକେ ତୋ' ଜୀବନ ନେଇଯିବି ।" ଏହା କହି ତାର ବିଷାକ୍ତ ଶୁଷ୍କକୁ ପ୍ରଜାପତିର ଦେହରେ ଫୋଡ଼ିଦେଲା ଯେ ପ୍ରଜାପତିଟି ଚିକ୍କାର କରି ତଳ ଡାଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ବୁଢ଼ା ପ୍ରଜାପତିଟିର କରୁଣ ଚିକ୍କାର ଶୁଣି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାପତିମାନେ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ଦେଖିଲେ ବେଳକୁ ଦଳପତି ଆହତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି । ମହୁମାଛି ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଗର୍ବରେ ନିଶ ଫୁଲାଇ ହସିଦେଇ ମହୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଲାଗି ପଡ଼ିଲା ।

ଦଳପତି ପ୍ରଜାପତି ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ସାହସ ସଂଚୟ କରି କହିଲା, "ଦେଖ ପିଲାମାନେ, ଏ ମହୁମାଛି ବଲୁଆ ଦେଖାଇ ବିନା ଦୋଷରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନିଏ । ଏକତାରୁ ଦୁନିଆରେ ଆଉ ବଡ଼ ବଳ କିଛି ନାହିଁ ।" ଏହା କହି କଷ୍ଟରେ ଆଖିରୁ ଦୁଇଧାର ଲୁହ ଗଡ଼ାଇ ପକାଇଲା । ଯେତିକି ପ୍ରଜାପତି ଉଡ଼ୁଥିଲେ, ସମସ୍ତେ ଏକଜୁଟ ହୋଇଗଲେ ଯେ ମହୁମାଛି ଯିବାକୁ ବାଟ ପାଇଲାନି । ଯେତେ ବଳୀୟାନ ଶତ୍ରୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଏକତା ପାଖରେ ତା ମନ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଏ । ମହୁମାଛି ମନେମନେ ଭାବିଲା, ଏମାନେ ବୋଧେ ମୋତେ ମାରି ପକେଇବେ । ସେ ବିକଳରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ କହିଲା, "ହେ ଭାଇଭଉଣୀମାନେ ମୋତେ ସ୍ଥମା କରିଦିଅ ।"

ସାନ ପ୍ରଜାପତିମାନେ ଗର୍ଜନ କରି କହିଲେ,
 "ବଲୁଆ ପାଖରେ କେତେଦିନ ଆଉ ଦୁର୍ବଳ ହାର
 ମାନିବ? ତୋର ଏ ଅନ୍ୟାୟ, ଏ ଅଧର୍ମ ଆମେ ଆଉ
 ସହିବୁନି । ଆମେ ମଧ୍ୟ ତୋତେ ଉଚିତ ଶିକ୍ଷା ଦେବୁ ।"

ଏହି ସମୟରେ ଦଳପତି ପ୍ରଜାପତିଟି କହିଲା, "ହିଂସାକୁ କେବଳ ଅହିଂସା ଚରବାରି ହିଁ ଶାସନ କରିପାରେ । ଏଥରକ ତାକୁ କ୍ଷମା କରିଦିଅ ।" ସବୁ ପ୍ରଜାପତି ଦଳପତିର ଉଦାର ଭାବ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ମହୁମାଛି ମଧ୍ୟ ଅନୁତାପ କଲା । ମହୁମାଛି ସେହିଦିନଠାରୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା, "ଯେଉଁଠି ପ୍ରଜାପତିମାନେ ବସି ମହୁ ଖାଉଥିବେ, ସେଠାକୁ ମହୁମାଛି ଯିବେନାହିଁ ।" ଏକଥା ସେ ସବୁ ମହୁମାଛିଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଲା । ଯେ ମହୁମାଛିମାନେ ଆଉ ଯୁଗ ଯୁଗକୁ କେବେହେଲେ ଶତ୍ରୁତା ରଖିବାନି । ତା'ପରେ ମହୁମାଛି ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଗାହିଁ ଉଡ଼ିଗଲା । ସେଇଦିନଠାରୁ ପ୍ରଜାପତି ଯେଉଁ ଫୁଲରେ ବସି ମହୁ ଖାଉଥାଏ, ମହୁମାଛି ତା' ପାଖ ଫୁଲରେ ସିନା ବସିବ, ହେଲେ ସେହି ଫୁଲରେ ବସିବାକୁ କଳି କରେନା ।

ଜେଜେବାପା ପିଲାଙ୍କୁ ଗପଟି କହିସାରି କହିଲେ,
 "ବୁଝିଲ ପିଲାଏ, ପ୍ରଜାପତି, ମହୁମାଛି ଯଦି କଳିକଳିଆ,
 ହିଂସା, କ୍ରୋଧକୁ ଘୃଣା କରି କଳି ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ,
 ମଣିଷ ଜାତି କାହିଁକି ପାରୁନାହାନ୍ତି ? ତୁମେ ପିଲାମାନେ
 ବଡ଼ ମଣିଷ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେବ -- ହିଂସା
 ହେଉଛି ପରମ ଶତ୍ରୁ, ଯିଏ କେବେ ଜୀବନରେ ଶାନ୍ତି
 ଦେଇ ପାରିବନି ।"

ଏକଥା ଶୁଣି ପିଲାମାନେ କହିଲେ-- ଆମେ ଭଲ ମଣିଷ ହେବୁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେବୁ 'ହିଂସା କରନାହିଁ, ଅଶାନ୍ତି ଭୋଗନାହିଁ' ।

ବଳଦେବଜୀଉ କଲେନୀ, ଲେନ୍-୧୨/ଏ, ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା-୧

ଶିଳ୍ପ ସନ୍ଧାନରୁ

ଉତ୍ତର - - ଜାମ

ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଗପ

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ ସାମନ୍ତରାୟ

ଜଣେ ସାଧୁ ଗପଟିଏ ଘୋଷିଥିଲେ। ସେହି ଗପ ପିଠିରେ ବସି ସେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଭ୍ରମଣରେ ଯାଉଥିଲେ। ଭ୍ରମଣ କାଳରେ ଲୋକେ ସାଧୁବାବାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପୂଜା କରୁଥିଲେ। ତାଙ୍କ ରହିବା ଓ ଖାଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦେଉ ଥିଲେ। ତାଙ୍କଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ନୀତି ଉପଦେଶ ଶୁଣୁଥିଲେ। ଲୋକେ ସାଧୁଙ୍କୁ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଦେଇ ପୂଜା କରୁଥିଲାବେଳେ ଗପ ମୁଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦନର ଟିକା ଲାଗୁଥିଲା। ସାଧୁଙ୍କୁ ସୁସ୍ବାଦୁ ଖାଦ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରାଯାଉଥିଲା ବେଳେ ଗପକୁ ମଧ୍ୟ ଅବହେଳା କରାଯାଉ ନ ଥିଲା।

ଦିନେ ଗଧ ମନମନେ ଭାବିଲା, ଲୋକେ ସାଧୁଙ୍କୁ

ସେଉଁଭଳି ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଛନ୍ତି, ମୋତେ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଅଯଥାରେ କାହିଁକି ସାଧୁଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବୋହି ବୋହି ବାରଜାଗା ବୁଲୁଥିବି !

ଦିନକର ଘଟଣା । ଦିନେ ରାତିରେ ସାଧୁବାବା ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ଗଧଟି ମଠରୁ ବାହାରି ଚାଲିଗଲା । ସେ ଭୁଲ୍ରେ ମଧ୍ୟ ଭାବି ନ ଥିଲା ଯେ ସାଧୁବାବାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ଲୋକେ ତାକୁ ହତାଦର କରିବେ ବୋଲି । ଶେଷକୁ ତାହାହିଁ ହେଲା । ଲୋକେ ଗଧଟିକୁ ଏକୁଟିଆ ଦେଖି ତାକୁ ନାନାପ୍ରକାର ହାସ୍ୟଟିକଲ କଲେ । ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ମାରିଲେ । ଗଧଟି ପାଣ ବିକଳରେ ଧାଇଁଲା ।

ଶେଷରେ ଗଧଟି ଜଣେ ଧୋବା ହାବୁଡ଼ରେ
ପଡ଼ିଗଲା । ଧୋବା ତାକୁ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧିନେଇ ନିଜ
ଘରେ ରଖିଲା । ଲୁଗାପଟା ବୋହିବା କାମରେ
ଲଗାଇଲା । ସେତେବେଳେ ଯାଇ ଗଧର ଚେତା
ପଶିଲା । ସାଧୁବାବାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଆସିବାର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା
ଜାଣିପାରି ନିଜକ ପିଙ୍କାର କଲା ।

ଖାଜାସାହି, ବ୍ରହ୍ମପୁର- ୭୭୦୦୦୧

ବଜାରକୁ ଜଣେ ପରିବା
କିଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲା । ଦେଖିଲା
ଭେଣ୍ଟି ଅଛି ଆଉ ଦୋକାନୀ
ତା'ଉପରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚିବାରେ
ଲାଗିଛି । କିଛି ସମୟ ସେଠାରେ ଠିଆ ହେଲା ପରେ
ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଯାଇ କହିଲା-- ଭାଇ କେତେ
ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବି ? ଭେଣ୍ଟିର ଚେତା ଯଦି
ଫେରିଲାଣି ? କିଲୋ ଦେଲ ।

ମଧ୍ୟଯୁଗରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସପ୍ତଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଇସା ଡବାର ସ୍ୱରୂପ ଉପଯୋଗିତା ଆଧାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉଥିଲା । ତା'ପରେ ଆସିଥିଲା ବେତ ବା ବାଉଁଶରେ ତିଆରି ସାନ ବଡ଼ ପେଟେରା, ପେଡ଼ି ଓ ସିନ୍ଦୁକ । ଏସବୁ ମଧ୍ୟ ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଆସୁଥିଲା । ଅତୀତରେ ଏସବୁର ମଧ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଥିଲା । ଗୀର୍ଜା ବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୃହଗୁଡ଼ିକରେ ଏହା ଦାନପେଟି ରୂପେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ସପ୍ତଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ହଲାଣ୍ଡ ଯେତେବେଳେ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ବାଣିଜ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେଲା,

ବସୁତଃ ଏହା ଥିଲା ଶିଳ୍ପୟନ ଯୁଗ । ଧନୀବର୍ଗ ଲୋକଙ୍କର ତ ଅଭାବ ନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗରିବଲୋକେ ଅଭାବର ସାମନା କରୁଥିଲେ । କାରଣ ସେମାନେ ଯାହା ରୋଜଗାର କରୁଥିଲେ, ସେତକ ଚଳିବାରେ ହିଁ ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଫଳରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କୌଣସି ବିପଦଆପଦରେ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡୁଥିଲେ ସେମାନେ ନାହିଁ ନଥିବା ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲା । ସୁତରାଂ ନିଜ ଆୟର କିଛି ଅଂଶ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖିଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କାମରେ ଆସିବ ବୋଲି ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଏହି ସମୟରେ ବିକାଶ ଲାଭ କଲା ।

ସଞ୍ଚୟର ଏକ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ପରେ
 ତବାର ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲା । ଏହାର ସ୍ୱରୂପରେ
 ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ଏହି ସମୟରେ ସମୃଦ୍ଧି, ଶାନ୍ତି
 ଓ ଧନର ପ୍ରତୀକ ସ୍ୱରୂପ କୁକୁଟ, ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷା ଓ ଠେକୁଆ
 ଆକୃତିର ପଇସା ରଖିବା ତବା ମଧ୍ୟ ତିଆରି ହେଲା ।
 ଉକ୍ତ ଜୀବଙ୍କ ଆକୃତିର ପଇସା ରଖିବା ତବା ସ୍ଥାନସ୍ଥରେ
 ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଏହା
 ଏକ ଶିଳ୍ପର ରୂପ ନେଇଥିଲା । ସୌଭାଗ୍ୟସୂଚକ ଓ
 ମିତବ୍ୟୟିତାର ପ୍ରତୀକ ରୂପରେ ଯୁରୋପର ପ୍ରାୟ
 ସବୁଦେଶ ଏକ ଜୀବକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ତା'ର ନାମ
 ଥିଲା 'ଶକୁର' ।

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ପଇସା ରଖିବା ଡବାର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଥିଲା, ତେବେ ଯୁରୋପର ଡବାରୁ ତାହା ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ଏଥିରେ ଥିଲା କିଛି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, କିନ୍ତୁ ତାହା ଜଟିଳ ଥିଲା ।

ଏବେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସ୍ୱଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ଯୁଗ ଶେଷ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ଫଳରେ ଏହି ପଇସା ରଖିବା ଡବା ମଧ୍ୟ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଏବେ ଐତିହାସିକ ବସ୍ତୁରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି । ତାହାର ବିକଳ ଭାବରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲାଣି । ତଥାପି ଗାଁଗହଳରେ କେଉଁଠି କେମିତି ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଶରାଗାତ ବା ପଇସା ରଖିବା ଡବାର ବ୍ୟବହାର ତଥା ଲୋକପ୍ରିୟତା ଏବେ ବି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ବକଡ଼ାବେଡ଼ା, ଡାକୁଗାଁ- ୨୭୪୦୭୨, ନବରଙ୍ଗପୁର ❖❖❖

ଡାକ୍ତର-- ତୁମେ ବେକାରରେ ମୋତେ କବିତା ଶୁଣେଇ ଚାଲିଛ । ମୁଁ ଜଣେ ମାନସିକ ରୋଗ ଚିକିତ୍ସକ, କୌଣସି ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକ ନୁହେଁ । ମୋତେ ଆଉ କବିତା ନ ଶୁଣେଇ ନିଜ ରୋଗ ସଂପର୍କରେ କୁହ ।
ରୋଗୀ-- ମୁଁ ସେୟା ହିଁ କରୁଛି । କଥା ହେଲା, ସମସ୍ତେ କହୁଛନ୍ତି, ମୋତେ କୁଆଡ଼େ କବିତା ଶୁଣେଇବାର ରୋଗ ହେଇଛି ।

★ ★ ★
ଜଣେ ଅନିମିୟିତ ସ୍କୁଲ ଆସୁଥିବା ଛାତ୍ରକୁ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିଲେ, "ତୁମେ ସବୁଦିନ ସ୍କୁଲ ଆସୁନାହିଁ କାହିଁକି ?"
ଛାତ୍ର-- ସାର୍ ! ଆପଣ ପରା ସେଦିନ କହିଥିଲେ, "ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ଫଳରେ ନିଜର ସମ୍ମାନ ହାନି ହୁଏ ।"

ଶ୍ରୀ ସୁରେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ଗୁମୁଡ଼ା, ବି.ସି.ହପୁର,
କୋରାପୁଟ- ୭୬୪୦୫୭

କାଡ଼ା କୁଇଜ

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର

- ୧ । ୨୦୧୨ ଲଣ୍ଡନ ଅଲମ୍ପିକ୍ସରେ ଭାରତର ଗୀତା ପୋଘଟ କେଉଁ ଖେଳ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ?
- ୨ । ୨୦୧୨ର ଏସିଆ କପ୍ କ୍ରିକେଟ୍ରେ କେଉଁ ଦେଶ ଚମ୍ପିଆନ୍ ହୋଇଥିଲା ?
- ୩ । ବିଜେନ୍ଦ୍ର ସିଂ କେଉଁ ଖେଳ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ?
- ୪ । ସନ୍ତୋଷ ଟ୍ରଫି କେଉଁ ଖେଳ ପାଇଁ ଦିଆଯାଏ ?
- ୫ । ସୁବ୍ରତ କପ୍ କେଉଁ ଖେଳ ପାଇଁ ଦିଆଯାଏ ?
- ୬ । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅଲମ୍ପିକ୍ସ ହେଡ୍‌କ୍ୱାର୍ଟର କେଉଁଠି ?
- ୭ । ମର୍ଦ୍ଦେକା କପ୍ କେଉଁ ଖେଳରେ ଦିଆଯାଏ ?
- ୮ । ୨୦୧୧ ଓଲିମ୍ପିକ୍ କପ୍ କ୍ରିକେଟ୍ରେ କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ରନ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ?
- ୯ । ଏ ବର୍ଷର ଦେଓଧର ଟ୍ରଫି କିଏ ପାଇଛି ?
- ୧୦ । ଏ ବର୍ଷର ବିଜୟ ହଜାରେ ଟ୍ରଫି କିଏ ପାଇଛି ?
- ୧୧ । ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ପାଉଥିବା ଫୁଟବଲ ଖେଳାଳି କିଏ ?

(ଉତ୍ତର ୪୨ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ତଳତେଲେଙ୍ଗା ବଜାର, କଟକ-୯

ପରା କହିଲାଣି

ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ପାଢ଼ୀ

ପରା କହିଲାଣି	ପଲେଇଯିବ ସେ	କାଲି ଜେଜେବାପା ସାଂଗରେ
ସବୁ ଖାଇ ଦେ'	କାହିଁକି କହିଲେ	ବାପା ଆଜି ତାକୁ ରାଗରେ !
କୋତପୁର ଗାଁ	ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାଇ	ସେଇଠି ଏଣିକି ରହିବ
ଜେଜେମାଆ ଯାହା	ଦବ ସେ ଖାଇବ	ସବୁଦିନେ ଗପ କହିବ !
ନଇବାଲିରେ ସେ	ଖେଳିବ, କିଣିବ	ଚକୋଲେଟ୍ ଗାଆଁ ହାଟରୁ
ମାଛରୁ ମଟନ୍	ମିଲୁଚି ତ ସବୁ	ଭଗବାନପୁର ଘାଟରୁ ।
ବିଶାଖା ଭାଲିରେ	ନ ପଡ଼ି ସେ ଯାଇ	ଗାଆଁରେ ରହିକି ପଡ଼ିବ
ବାପାମାଆଙ୍କର	ଯଦି ତା'କଥା	କେଉଁଦିନ ମନେ ପଡ଼ିବ,
ଯିବେ ଦେଖିବାକୁ,	କେଇଦିନ ସେଠି	ରହିଯିବେ ତା'ସାଙ୍ଗରେ
ଗେଲକରି ତାକୁ	ଦେବେ କେତେ କଥା	କହିବେନି କଥା ରାଗରେ ।
ଦୋଳି ଅଛି ସେଠି	ଝୁଲେଇବେ ଜେଜେ,	ମାଙ୍କଡ଼ ଆସିବେ ବାଡ଼ିକି
ଆମ୍ଭ ଖାଇବାକୁ,	ଗୋଡ଼େଇଲେ ଯିବେ,	ଆସିବେ ଦି'ଦିନ ଛାଡ଼ିକି ।
ଛାତରେ ଫୁଟିଛି	ଫୁଲ କେତେ ସେଠି	ମିଲିଦିଦି ଘର ବାଟରେ
ବିରାଡ଼ିର ଛବି	ଆଜି ରଙ୍ଗ ଦେବି	ଅଛି ସିଏ ମୋ ପାଠରେ ।

କୋତପୁର, ଯାଜପୁର- ୭୫୫୦୦୮

ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି କି, ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ୧୩ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର୍ ସହିତ ସମାନ ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ସୁନା ୧୫ ଟଙ୍କାରେ ମିଳୁଥିଲା । ଏ ହେଉଛି ୧୯୧୭ ମସିହାର କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ଡଲାର୍ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ୬୪ ଟଙ୍କା ସହିତ ସମାନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ୯୭ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୮୦୦ ଗୁଣ ବା ୮୦,୦୦୦ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ଘଟିଛି । ଶୁଣିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ ।

✧✧

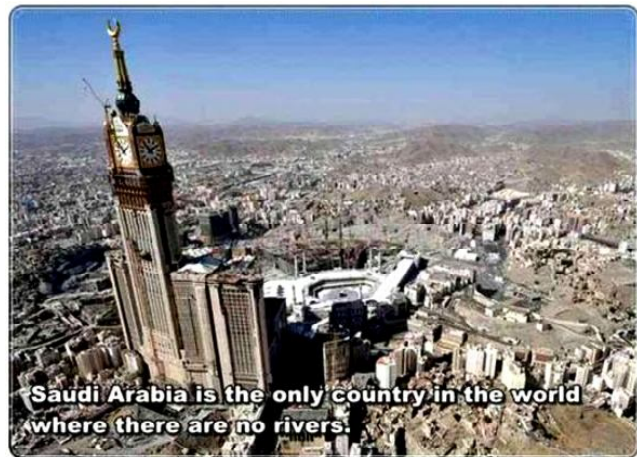

ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ ସବୁଦେଶ ଭୁଲନାରେ
ଇଣ୍ଡୋନେସିଆରେ ସର୍ବାଧିକ ଆଗ୍ନେୟଗିରି ଦେଖାଯାଏ ।

ସାଉଦି ଆରବ ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର
ଦେଶ, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ନଦୀ
ପ୍ରବାହିତ ହେଉନାହିଁ ।

ମିଆଁମାର (ବର୍ମା) ଦେଶ ଜଙ୍ଗଲର ଏ ଦୃଶ୍ୟ
ବର୍ଷକରେ ଥରେ ମାତ୍ର ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରାୟ
ସକାଳ ୧୦ଟା ରୁ ୧୧ଟା ମଧ୍ୟରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ପଡ଼ି ତଳର
ଜଳଭାଗରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ଯୁବତୀଟିଏ
ଶିଶୁଟିକୁ ଧରିବାର ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।
ଛବିଟିକୁ ସିଧା ୯୦ ଡିଗ୍ରୀ କୋଣ ବୁଲାଇ
ଠିଆ କରାଇ ଦେଖନ୍ତୁ ତ !

Saudi Arabia is the only country in the world
where there are no rivers.

ଉକ୍ତୁଥିଲା, ଏହା ଅନୁମେୟ। ତାଙ୍କର 'ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଶିରୋମଣି'ରେ ସେ ଗ୍ରହନକ୍ଷତ୍ରର ଗତିବିଧି, ଗ୍ରହଣ ଓ ପରାଗ, ମହାକାଶ ବିଜ୍ଞାନ, ଗାଣିତିକ ସୂତ୍ର ଓ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବିଷୟରେ ଡର୍ଜମା କରିଛନ୍ତି । 'ମୂଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ'ରେ ସେ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଓ ମହାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ବିଷୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି --

"ପୃଥିବୀରେ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଯୋଗୁଁ ଯେ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ପୃଥିବୀ ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ମହାକର୍ଷଣ ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀ, ନକ୍ଷତ୍ର, ନକ୍ଷତ୍ରପୁଞ୍ଜ, ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ନିଜ ନିଜ କକ୍ଷପଥରେ ମହାକାଶ ସାରା ଘୂରି ବୁଲୁଥା'ନ୍ତି ।" ସାର୍ ଆଇଜାକ୍ ନିଉଟନ୍‌ଙ୍କର ୫୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଭାସ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଓ ମହାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ । ସେ ସମୟରେ ଯେତେ ଗଣିତଜ୍ଞ ଥିଲେ, ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଭାସ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଧ୍ରୁବତାରା ଥିଲେ । ପର୍ସିଆ ଓ ଇଉରୋପର ପଣ୍ଡିତମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଭୁରିଭୁରି ପ୍ରଶଂସା କରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

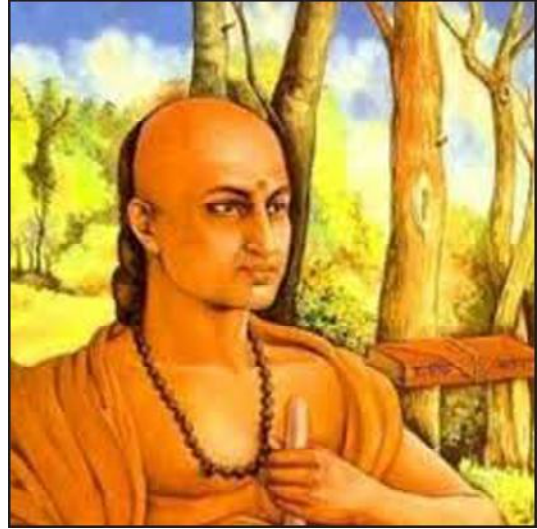
(ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଚରକ, ଖ୍ରୀ.ପୂ- ୬୦୦)

ଔଷଧର ଜନକ

ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଔଷଧର ଜନକ ବୋଲି କାଣ୍ଡୁ । ତାଙ୍କର 'ଚରକ ସଂହିତା' ଆର୍ଯ୍ୟବେଦ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଭାଷାକୋଷ । ତାଙ୍କର ରୋଗର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, କାରଣ ଓ ନିରାକାରଣ ବିଷୟରେ ଆଜିର ଡାକ୍ତରମାନେ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ଓ ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ଯେଉଁ ସମୟରେ ପାଣ୍ଡ୍ୟାତ୍ୟରେ ଶରୀର ବିଜ୍ଞାନବିଷୟକ ପରସ୍ପର ବିରୋଧି ତଥ୍ୟସବୁ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାରେ ପକାଉଥିଲା, ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ହିଁ ଚରକ ତାଙ୍କର ଅସୀମ ଜ୍ଞାନ ଓ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଯୋଗୁଁ ଭୂଣ, କରାୟୁ, ଔଷଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ, ରକ୍ତସଞ୍ଚାଳନ ଓ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ, ଯଥା-- ମଧୁମେହ, କୁଷ୍ଠ,

ହୃଦୟରୋଗ ବିଷୟରେ ଓ କିପରି ତା'ର ନିରାକାରଣ କରାଯିବ, ସେ ବିଷୟରେ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ 'ଚରକ ସଂହିତା'ରେ ସେ ୧୦୦,୦୦୦ ପ୍ରକାର ଔଷଧୀୟ ଗଛ, ଗୁଳ୍ମ, ଚେରମୂଳି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦେୟ । ସେ ମଣିଷର ଖାଦ୍ୟର ପ୍ରକାର ଓ କରୁଥିବା କର୍ମ କିପରି ଶରୀର ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ, ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଆଜିକାର ଡାକ୍ତରମାନେ ତାଙ୍କ କର୍ମ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଶପଥ ନେଉଛନ୍ତି, ତାହାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ନୈତିକତାର ଶପଥ ନେବା ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । ସେ ଆମ ଭଳି ଜଣେ ଭାରତୀୟ; କିନ୍ତୁ ଅସାମାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ।

(ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କପିଳ)

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତତ୍ତ୍ୱର ଜନକ

କର୍ଦ୍ଦମ ରକ୍ଷି ଓ ଦେବହୂତିଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କପିଳ ଖ୍ରୀ.ପୂ ୩୦୦୦ରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଓ ସେ ସାଂଖ୍ୟଯୋଗର ଜନକ ।

ଭାଷା ଏକ ପ୍ରବହମାନା ନଦୀ ପରି ସର୍ବଦା ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ଯିବା ବାଟରେ ସେ କେତେକ ପଦାର୍ଥ ଛାଡ଼ିଯାଉଛି, ପୁଣି କେତେ ନୂଆ ଜିନିଷ ସଂଗ୍ରହ କରିନେଉଛି । 'ଏମନ୍ତ ସମୟରେ', 'ମୁଁ ଏହା କରନ୍ତେ', 'ଦେଖିଣ' -- ଏପରି ପ୍ରୟୋଗ ପୂର୍ବେ ଯେତେ ଚଳୁଥିଲା, ଏବେ ଆଉ ସେପରି ନାହିଁ । ଦେଶବିଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆମର ସମ୍ପର୍କ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ୁଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବହୁ ନୂତନ ପ୍ରୟୋଗ ଭାଷାକୁ ଆସିଗଲାଣି । ତଳୁ ଉଠାଇବା ଅର୍ଥରେ 'ତୋଳିବା' ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲେହେଁ 'ସେ ପିଲାଟିକୁ ତା ଆଦର୍ଶରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିଲା' -- ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଓଡ଼ିଆରେ ଚଳୁ ନ ଥିଲା । ଏବେ କିନ୍ତୁ ଅନେକେ ଏପରି ଲେଖୁଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳା 'ଗଡ଼େ ତୁଲ୍ଲ'ର ଏହା ଅନୁକରଣ ।

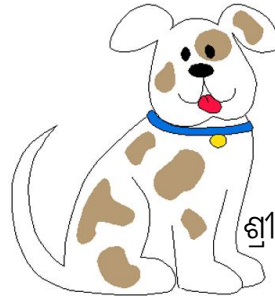
ଫରାସୀ ବିପ୍ଳବର ତୁଙ୍ଗ ନେତା

ଫରାସୀ ବିପ୍ଳବର କଥା । ଜର୍ଜ୍ ବାନ୍ତେ ସେ ସମୟର ଏକ ତୁଙ୍ଗ ନେତା ଥିଲେ । ତାଙ୍କରି ଓକସ୍ସିନୀ

ଭାଷଣରେ ଫ୍ରାନ୍ସରେ ନିଆଁ ଜଳୁଥିଲା । ଲୋକେ ବିପ୍ଳବରେ ଝାସ ଦେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଗିଲୋଟିନ୍ ଯନ୍ତ୍ରରେ ଫାଣୀ ଦେବାକୁ ଆଦେଶ ହେଲା । ଜର୍ଜ୍ ବାନ୍ତେ ହସି ହସି ଏହି ଆଦେଶକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଫାଣୀ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଭୀକତାର ସହ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, "ମୋର କଟାମୁଣ୍ଡ ମୋ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇବ, କାରଣ ସେମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଏପରି ମୁଣ୍ଡଟିଏ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ।"

ସଂଗ୍ରାହକ- ଯୁଗୋଳ କିଶୋର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, ନୀଳତଳ

ନଗର, ଚିଟିଲାଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀର

ଧୂଷା

ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ନେହଲତା ମହାନ୍ତି

କଳାଧଳା ମିଶା ଦେହଟି ତାହାର

ଝୁଲୁ ଝୁଲୁ କାନ ଦୁଇ ।

ଶିକାରୀପଣରେ ଗାଁ ଗୋଟାକରେ

ତାହା ପରି କେହି ନାହିଁ । ୦ ।

କଳାଧଳା ମିଶା.....

ନାଆଁଟି ତାହାର 'ଧୂଷା'

ସେ ଆମ କୁକୁର ପୋଷା

ଘରଜଗା କାମ ତା'ର

ସେ ଆମ ଚଉକିଦାର ।

ଅଜଣା କାହାକୁ ଦେଖିଲେ ତାହାକୁ

ଘରକୁ ଛାଡ଼ଇ ନାହିଁ

ଭୁକି ଉଠି ଯାଏ ଧାଇଁ । ୧ ।

କଳା ଧଳା ମିଶା.....

ହେଉ ସେ ସାପ କି ବେଙ୍ଗ

ଜୀବନ ନିଏ ତା ଆଗ ।

ଭାତ-ମାଂସ-ମାଛ ଖାଏ

ରାତି ସାରା ଚେଇଁଥାଏ

ତା'ଲାଗି ଆମର ଏତେ ଚିକେ ହେଲେ

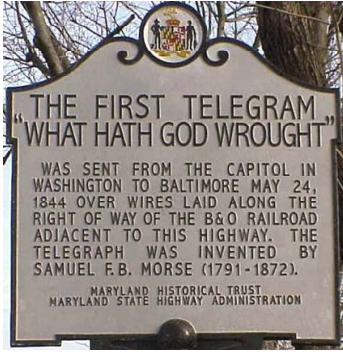
ଡର ନାହିଁ ଚୋର ପାଇଁ

ସୁଖେ ଆମେ ଯାଉ ଶୋଇ । ୨ ।

କଳା ଧଳା ମିଶା.....

ବାମ୍ଫିସାହି, କଟକ- ୯

ତାରର ମୃତ୍ୟୁ

ଶ୍ରୀ ଶୁଭେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନସିଂହ

ଜନ୍ମ ହେଲେ ଦିନେ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ । ସୃଷ୍ଟିର ଏହା ଏକ ଚିରନ୍ତନ ରୀତି । ୧୮୩୫ରେ ତାରର ଜନ୍ମ । ସଂକେତରେ ଟରେ ଟଙ୍କା କରି ଭାଷା ପଠେଇବା ଲାଗି ମୋର୍ସ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଧତି ଉଦ୍ଭାବନ କଲେ । ୧୮୪୪ରେ ସେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନରୁ ଏକ ତାରବାଣୀ ପଠାଇଲେ । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଏ ପୃଥିବୀ ଏ ତାରବାଣୀ ପଦ୍ଧତିକୁ ଆପଣେଇନେଲା । ଲୋକ ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ, ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଜନପ୍ରିୟ ହେଲା । ଦୂର ସ୍ଥାନକୁ ଖବର ପଠେଇବା ଲାଗି କେବଳ ଲାଗିଲା । ଅଭିନନ୍ଦନ, ନିମନ୍ତ୍ରଣ, ସ୍ବାଗତକା, ବ୍ୟାବସାୟିକ ବାର୍ତ୍ତାର ସୁଅ ଛୁଟିଲା । ବିରାଟ ପୃଥିବୀକୁ ଛୋଟ କରିବାରେ ଓ ଦୂରକୁ ନିକଟ କରିବାରେ ତାରବାଣୀ ତାର ଅପୂର୍ବ ଭୂମିକା

ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ଭୂକମ୍ପ, ଯୁଦ୍ଧ, ବିପ୍ଳବ ସମୟରେ ତାରବାଣୀ କମାଲ୍ କାମ କଲା ।

୧୮୫୦ ବେଳକୁ ଭାରତରେ ତାରସେବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ପ୍ରଥମେ କଲିକତାରେ ଏହାର ଆରମ୍ଭ । ତା'ପରେ କ୍ରମେ ଦେଶସାରା ଡାକଘର ସଙ୍ଗେ ତାରବାଣୀ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ସାଧାରଣ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍, ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍, ଲାଇଟ୍‌ନିଂ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଗଲା ।

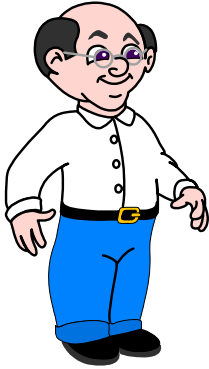
ସ୍ବାଧୀନତା ପରେ ଦୂରସଂସାର ନିଗମ ଅଧୀନରେ ଏ ବିଭାଗ କାମକଲା । କିନ୍ତୁ ୧୯୯୦ ବେଳକୁ ଏହି ଉପକାରୀ ସଂସ୍ଥାଟିର ଗୁରୁତ୍ବ କମିବା ଆରମ୍ଭ କରେ । ଟେଲିଫୋନ୍, ସେଲ୍‌ଫୋନ୍ କ୍ରମେ ଟେଲିଗ୍ରାମର ଗୁରୁତ୍ବ କମାଇଦେଲେ । ଶେଷରେ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁଗ୍‌ଶ ଓ ଅକାମୀ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଭାରତ ସରକାର ଛିର କଲେ ତାରବାଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରିଦେବେ ।

ଠିକ୍ ହେଲା ୧୫.୦୭.୨୦୧୩ଠାରୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ୦ପ୍ ହେବ । ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତା'ପୂର୍ବରୁ ଶେଷ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲେ । ଗୁଜୁରାଟର ଭଦୋଦରାର ଦୁଇଟି ସ୍କୁଲ୍ ପିଲାଏ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ୬୦୭୪ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ପଠେଇ ଗିନିସ୍ ବୁକ୍ ଅଫ୍ ୱାର୍ଲ୍ଡ୍ ରେକର୍ଡ୍‌ରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି । ଆମର ପ୍ରିୟ ବାପୁଜୀଙ୍କ ମହାପ୍ରସ୍ଥାନ ବେଳେ ବାର୍ତ୍ତାଟି ଥିଲା: Govt of India regret. Mahatma Gandhi was victim of shooting outrage. Gandhiji expired yesterday evening.

୨୦୭, ହନୀ ଅର୍ଜନା କଂପ୍ୟୁଟ୍ଟ, ବୁକ୍- ୨, ଭିଟ୍‌ଗାନା, ନାଗପୁର- ୪୪୦୦୦୯, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ଫେରିଲା । ଜ୍ଞାନ ଓ ଯଶକୁ ପାଇବା ପରେ ମଣିଷର ଜୀବନ ଆନନ୍ଦମୟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ମଣିଷ ଧନ ଓ ବଳର ଅଭାବ ଭୁଲିଯିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ତେଣେ ଧନ ଓ ବଳ ମଣିଷକୁ ଛାଡ଼ି ଯିବା ପରେ ଅନେକ ଆଡ଼େ ବୁଲିଲେ; ମାତ୍ର

କେଉଁଠି ମଣିଷ ଭଳି ସଜ୍ଜୋଟ ମୁନିବ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ମନଦୁଃଖରେ ପୂର୍ବ ମୁନିବ ପାଖକୁ ଫେରିଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ମଣିଷ ତ ଯଶ ଓ ଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ ରହିଥାଏ । ତଥାପି ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ଥାଏ । ଜ୍ଞାନ ତାକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଜଞ୍ଜାଳ ଆଣି ଠୁଳ କରୁଥାଏ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଯଶ ତା' ମନମୁତାବକ କାମ କରୁଥାଏ । ଏହାପରେ ପୂର୍ବ ସହଚରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିବେଚନା କରି ମଣିଷ ଜାଣିପାରିଲା, ବଳ ଅପକ୍ଷା ଧନ ତାର ବେଶୀ ସେବା କରିପାରିବ । ଏଣୁ ସେ ଧନ ଓ ଯଶକୁ ନିଜର ଭୃତ୍ୟରୂପେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ କରିଦେଲା ।

ଯଶ ଓ ଧନ ତ ପରସ୍ପରର ଅପରିଚିତ । ସେମାନେ ଏକାଠି ରହନ୍ତେ ବା କିପରି ? ଜ୍ଞାନ ଓ ବଳ ବି କେହି କାହାର ପରିଚିତ ନୁହନ୍ତି । ଏଣେ ମଣିଷ ପାଖରେ ଥିବା ଯଶ ତା' ପୂର୍ବତନ ବନ୍ଧୁ ଜ୍ଞାନକୁ ଝୁରି ହେଉଥାଏ । ଧନ ମଧ୍ୟ ସବୁବେଳେ ବଳ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରି ଅତିଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଦିନେ ରାତି ଅଧରେ ଉଭୟେ ନିଜ ନିଜର ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟର ଘର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ।

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ସେତେବେଳେ ଜ୍ଞାନ ଓ ଯଶ -- ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ବହୁତ ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା । ଜଣେ ଅନ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ି ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ରହି ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଥରେ ଦୁଇଜଣ ନଈ କୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ । ଏତିକିବେଳେ କିଛି ଦୂରରେ କାହାର କାନ୍ଦଣା ଶୁଣିଲେ । କାନ୍ଦଣାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗଛ ତଳେ ଜଣେ ଲୋକ ବସିଥାଏ । ଆଖିରୁ ତା'ର ଲୁହଧାର ବୋହିଯାଉଥାଏ । ଦୁହେଁ ତାକୁ କାନ୍ଦିବାର କାରଣ ପଚାରିଲେ । ଲୋକଟି କହିଲା, "ଧନ ଓ ବଳ ନାମରେ ମୋର ଦୁଇଜଣ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସହଚର ଥିଲେ । ସେମାନେ ହଠାତ୍ ମୋତେ ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ପଳାଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ନ ପାଇ ମୁଁ ଏକୁଟିଆ ଦୁଃଖୀ ଜୀବନ କଟାଉଛି ।"

ଏହା ଶୁଣି ଦୁଇବନ୍ଧୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସେମାନେ ମନୁଷ୍ୟର ସହଚର ହେବେ ବୋଲି କଥା ଦେଲେ । ମନୁଷ୍ୟ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଧରି ଖୁସି ମନରେ ଘରକୁ

କାଗଜ ଡଙ୍ଗା

ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ଥାଙ୍ଗୋଇ

ଗଛ ପତରରେ ସବୁଜ ସଙ୍କେତ
 ଘାସରେ ସାଧବ ବୋହୂ
 କ୍ଷେତ ବଗିଚାରେ ସୁନା ସବୁଜିମା
 ପାଣିରେ ପୁରିଲା ତେଉ,
 ଆସିଛି ବରଷା ରାଣୀ-
 ମାଟିରେ ବତର ଫୁଲରେ ଅତର
 ପ୍ରାଣରେ ପୁଲକ ବୁଣି
 ଆକାଶ ଛାତିରେ କଳା ମେଘମାଳା
 ସୂରୁଯ ଗଲେଣି ଲୁଚି
 ବିଜୁଳି ଆଲୁଅ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ବାଜା
 ବେଙ୍ଗୁଲା ଖେଳୁଛି ପୁଚି,

ସେହିଦିନଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଅସହାୟ ହେଲା ଏବଂ
 ସ୍ଥିର କଲା କଦାପି ଯଶ ଓ ଧନ କିମ୍ବା ଜ୍ଞାନ ଓ ବଳକୁ
 ଏକାଠି ଭୃତ୍ୟ ରୂପେ ନିୟୁକ୍ତି ଦେବନାହିଁ । ସେହିଦିନଠାରୁ
 ଯଶ ଓ ଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ଧନ ଓ ବଳ ମନୁଷ୍ୟର ସହଚର
 ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ।

ମଙ୍ଗଳପୁର, କୁରୁଜଙ୍ଗ, ଚାନ୍ଦୋଳ, କଟକ- ୭୫୪୨୦୮

ଘନ ଘଷ ଗିରି ବଣ-
 ବଗୁଲୀ ଡାକିକି କହୁଛି ବଗକୁ-
 "କରିଛି ମାଛ ତିଆଣ"॥
 ମୁଣ୍ଡଫଟା ଖରା ମୁଣ୍ଡରୁ ହଟିଛି
 ଚଷାପୁଅ ଗାଏ ଗୀତ
 ମାଟି ସାଙ୍ଗେ ମାଟି ହୋଇ ହିଡ଼ ମୁଣ୍ଡେ
 ଠେକା ଖୋଲି ଖାଏ ଭାତ,
 ବଉଦ ଉଡ଼ାଲେ ରହି-
 ସୂରୁଯ କହୁଛି କେତେ ମୁଁ ଜଳିଲି
 ବରଷା ଆଣିବା ପାଇଁ ॥

ଗଡ଼ିଆ ପୋଖରୀ ନଦୀ, ନାଳ, କୂଅ
 ପୁରିଗଲା ପରେ ପେଟ
 ଝିପିଝିପି ବର୍ଷା ଝଡ଼ି ବଡ଼ିଗଲେ
 ପତପତ କଲା ବାଟ,
 ଝଡ଼ିପୋକମାନେ ଯେତେ-
 ଉଡ଼ିଲେ ଏମିତି ଭାବିଲେ ପୃଥିବୀ
 ଆମପାଇଁ ଅବା କେତେ!
 ବରଷାରାଣୀ ତ ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ଝିଅ
 ସରଗର ଅପସରୀ
 ସକଳ ଜୀବର ପ୍ରାଣ-ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା
 କିଏ ହବ ତମ ପରି ?

ତମ ହାତେ ଗଡ଼ାଉଜା-
 ବୁଡ଼ାଇ ଦିଅନା ଭାସିଯାଉ ଆମ
 ସ୍ୱପ୍ନର କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ॥

ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନିଗମ, ଲିଙ୍ଗରୋଡ଼, ଶାଖା-୨,
 କଟକ-୧୨

୫୫୫

ଧନ୍ୟ ଉତ୍ତର- ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର

ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଲେଙ୍କା

'ପ୍ରକୃତରେ ଯାହା ଦିଶେ ଜକ୍‌ଜକ୍,
ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ନୁହେଁ କନକ ॥'

କନକ ବା ସୁନା ଆଖିକୁ ଝଲସାଇଦିଏ । ତାର ଚିକ୍‌ଚିକ୍ କରୁଥିବା ରୂପରେ ମନକୁ ମୋହିନିଏ ଏବଂ ତାହା ପ୍ରତି ମଣିଷ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇପଡ଼େ । ମାତ୍ର ଏକଥା ଆମେ ଭୁଲିଯାଉ ଯେ ଜକ୍‌ଜକ୍ କରୁଥିବା ସୁନା ଭଳି ଦେଖାଯାଉଥିବା ଜିନିଷଟି ସବୁବେଳେ ସୁନା ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ଏକଥା ଲେଖିବା ବେଳକୁ ବହୁ ଦିନର ଘଟଣାଟି ମନେପଡ଼ୁଛି--

ମୋର ଜଣେ ଓକିଲ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ମୋର କେତେକ କେଶ୍‌ରେ ମୋର ଓକିଲ ଥିଲେ । ମୋର ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାଆସିବା ଲାଗି ରହିଥିଲା । ଥରେ ମୁଁ ଯାଇ ଦେଖେ ତ ସେ ଦୁଇପ୍ରାଣୀ ମନ ଦୁଃଖରେ ବସିଛନ୍ତି ।

ଆରେ ଭାଇ କଥା କ'ଣ ? କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ଉଠି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ସୁନା ହାର ସାମନାରେ ଥୋଇ ଦେଇ ଚିକିଏ ଶୁଣିଲା ହସ ହସ କହିଲେ, "ଏଇଟା କ'ଣ ?" "ଏଇଟା ତ ସୁନାହାର ପରି ଦେଖାଯାଉଛି,

ମାତ୍ର ଏହା ସୁନା କି ନକଲି ମୁଁ ତ କହିପାରିବି ନାହିଁ ।" ଏବେ ଅସଲ କଥା ତୁମେ କୁହ ।

ସେ କହିଲେ, "ପ୍ରାୟ ଦଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଦଶ ଭରି ଓକିଲର ଏହି ହାରକୁ ଜଣେ ଠକ ଠାରୁ ଆମ ଶ୍ରୀମତୀ ମୋ କଥା ନ ମାନି କିଣିଥିଲେ । ଏବେ ଭାଣେଜୀର ବିବାହ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଅଳଙ୍କାର ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଥିରୁ କିଛି ଅଂଶ କାଟି ଅଳଙ୍କାର ଗଢ଼େଇବା ପାଇଁ ବଣିଆ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ସେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ସେହି ହାରର ଗୋଟିଏ ପଦକର ଅଳ୍ପଟିକେ ଅଂଶର ସୁନା ରହିଛି, ବାକି ସବୁ ପିତ୍ତଳ । "ମୁଁ ଏକଥା ଶୁଣି ତାଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଭାଗ ଦେବା କଥା ଭୁଲିଯାଇ ଫେଁ କିନା ହସିଦେଇ ମୋର ପ୍ରକୃତିବଶତଃ ଏହି ତଗଟିକୁ ବୋଲିଦେଇ କହିଲି, "ଏକଥା କ'ଣ ତମକୁ ମାଲୁମ ନ ଥିଲା ?" ଆମ ନାରୀମାନଙ୍କର ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ସୁନା ପ୍ରତି ମୋହ ଏବଂ ଏଥି ସହ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବହୁତ କିଛି ପାଇବାର ମାନସିକତା ବେଳେ ବେଳେ ଏପରି ଦୁଃଖ ଆଣିଦେଇ ଥାଏ ।

ଏକଥା କେବଳ ସୁନା ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟ ଘଟଣା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୁକ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ବହୁତ ନଜିର ଅଛି । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦେଶର ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖି ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ ଦେବାକୁ ଯାଉଛି, ଯାହାକୁ ବହୁ ବର୍ଷ ତଳେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ରାଜଗୋପାଳଚାରୀ ଲେଖିଥିଲେ । ଏହାର ସାର୍ବଜନୀନ ଓ ସର୍ବକାଳୀନ ଆବେଦନ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅନାହତ ରହିଥିବାରୁ ନୂଆ ପିଢ଼ିର ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାକୁ ସାମିଲ କରୁଛି--

ସବ୍‌କଲେକ୍ଚର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୀତାନାଥନ୍ ମାସକୁ ବାରଶହ ଟଙ୍କା ଦରମା ପାଉଥିଲେ; ମାତ୍ର ତାଙ୍କର

ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ସେତେ ସୁଖଳ ନ ଥିଲା । ସେ ଏତେ ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନ କରୁଥିଲେ ହେଁ ବଡ଼ ଅସୁବିଧାରେ ଚଳୁଥିଲେ । କାହିଁକି ଏତେ ଅସୁବିଧା ? ସାହି ଓ ସହରର ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ନାନା ଆଲୋଚନା ସମାଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । 'ଛାଡ଼, ଲୋଭାଟାଏ' କହି ଉଡ଼ାଇ ଦେଉଥିଲେ ।

ସ୍ବାମୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟେ ସୁଖୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସାଂସାରିକ ଜୀବନ ହସଖୁସିରେ ଅତିବାହିତ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରତି ମାସରେ ଦରମା ପାଇବା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୀତାନାଥନ୍ ନଅଶହ ଟଙ୍କା ବିଲାତକୁ କାହିଁକି ଓ କାହା ପାଖକୁ ପଠାଉଥିଲେ, ଯାହାକି ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ରହସ୍ୟ ହୋଇ ରହିଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ ମନେମନେ ଭାବୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ସ୍ବାମୀ ବିଲାତରେ କେଉଁ ଏକ ବଡ଼ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ରେ ଟଙ୍କା ଜମା କରାଉଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ପରେ ପରେ ସେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ସେ ଯାହା ଭାବୁଛନ୍ତି, ତାହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ନିତିଦିନିଆ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଥିଲେ, ଟଙ୍କା ଜମା କରିବା ସ୍ବାମୀଙ୍କର ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା ପ୍ରବୃତ୍ତି ନ ଥିଲା ।

ଦିନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୀତାନାଥନ୍ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ବିଲାତରେ ଥିବା ସମୟରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ରଖ କରିଥିଲେ, ଯାହାକି ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରତି ମାସରେ କିଛି ନା କିଛି ଟଙ୍କା ପଠାଉଛନ୍ତି । ତାହା ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ବାସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ବିଲାତରେ ପଡ଼ୁଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଟଙ୍କା ରୀତିମତ ଏଠାରୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଯେତେବେଳେ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ସେ ରଖ ବିଷୟରେ କିଛି ପଚାରି ବସନ୍ତି, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସ୍ବାମୀ ସେକଥାକୁ ଏଡ଼ାଇଦେବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ

କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅବତାରଣା କରନ୍ତି । ସ୍ବାମୀ ବିଲାତରେ ରହୁଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ତାଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଭାବ ଆଣିଥିଲେ ହେଁ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହର ଅବସର ଦେଇ ନ ଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୀତାନାଥନ୍ ତାଙ୍କ ଶୁଶୁରଙ୍କର ପଛସାରେ ବିଲାତ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ତିନିବର୍ଷ କାଳ ରହି ଆଇ.ସି.ଏସ୍. ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସ୍ୱଦେଶ ଫେରିଥିଲେ । ସେ ବିଲାତକୁ ଯିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ୧୯ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସେ ସୁରୁପା ଏବଂ ଗୁଣବତୀ ଥିଲେ । କେବଳ ପୁରାତନ ଡଙ୍ଗର ପୋଷାକ ଓ ଅଳଙ୍କାର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ପତ୍ନୀ ଭାବୁଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ପୁରାତନ ଭାରତୀୟ ବେଶଭୂଷାରେ ତାଙ୍କର ସ୍ବାମୀ ଦେଖିଲେ ଅଧିକ ଖୁସି ହେବେ । କିନ୍ତୁ ବିଚରା ସୀତାନାଥନ୍ ବେଳେବେଳେ ଭାବୁଥିଲେ ଯଦି ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ସେହି ପୁରାତନ ଯୁଗର ବସଣୀ ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣଫୁଲ ନ ପିନ୍ଧନ୍ତେ, ବୋଧହୁଏ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାନ୍ତେ । ହାତରେ ପତଳା କାଚ ପିନ୍ଧିଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ? ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ହାତ ଥିବା ଲୁଉଜ ନ ପିନ୍ଧିଲେ ସେ ଅଧିକ ରୂପବତୀ ଓ ସୁନ୍ଦରୀ ଦେଖାଯାଆନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ପ୍ରାଚୀନ ପରମ୍ପରା ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ମନେମନେ ଯାହା ଭାବୁଥିଲେ, ତାହା ସେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ ।

ସବୁ ନାରୀ ନିଜକୁ ସଜାଇବାର କଳା ଜାଣନ୍ତି । କେମିତି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲେ, କିପରି ଅଳଙ୍କାର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦରୀ ଦେଖାଯିବେ, ସେକଥା ତାଙ୍କୁ

ଅଧିକ ଜଣା । ତେଣୁ ଏକଥାଗୁଡ଼ାକ ମନେମନେ ସଂକଳ୍ପ କରି ସୀତାନାଥନ୍ ଖୁସି ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ସେ ବିଲାତରୁ ଫେରିବା ପରେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ରୂପପ୍ରସାଧାନ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବେ ବୋଲି କଳ୍ପନା କରୁଥିଲେ ।

ସୀତାନାଥନ୍ ବିଲାତରେ ଦେଖିଲେ ଖାଲି ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା । ଯେଉଁ ଦିଗକୁ ଦେଖିଲେ ଖାଲି ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା । ଶରୀରକୁ କେମିତି କଲେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯିବ, କେମିତି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲେ ଅଧିକ ଅଧିକ ଲୋଭନୀୟ ହୋଇପାରିବ, କେମିତି ଡଙ୍ଗାରେ ଚାଲିବାକୁ ହେବ, କଥା କହିବାକୁ ହେବ -- ବିଲାତ ନାରୀମାନଙ୍କ ଠାରେ ସେ ସବୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ବିଲାତ ତାଙ୍କୁ ଇନ୍ଦ୍ରଲୋକ ପରି ମନେହେଲା । କିଛି ଦିନ ଭିତରେ ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରଭୁବନର କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପରୀ ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ନିକଟକୁ ଆସିଗଲା । ନିଜ ଦେଶର ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଛାଡ଼ି ସେ ଏଠାକୁ ଚାଲିଆସିଥିଲେ ।

ମନେ ମନେ
ସୀତାନାଥନ୍ ଠିକ୍
କରିନେଲେ ଯେ ସେହି
ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀଟିକୁ ସେ
ବିବାହ କରିବେ । ତିନି
ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେ
କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶେଷ
ହେ । ଇ ଗ ଲ । ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭିତରେ ଚାହିଁଲେ ମଧ୍ୟ ବିଲାତରେ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଯିବ । କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଆରେ ସେ ନିଜକୁ ଅବିବାହିତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରି ସାରିଥାନ୍ତି, ଏବଂ ସେହି ଅସତ୍ୟ କଥା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ବୋଲି କହି ପାରୁ ନ ଥା'ନ୍ତି । ସେ ନିଜକୁ ଅବିବାହିତ ବୋଲି ସରକାରୀ କୋର୍ଟରେ ମଧ୍ୟ ମାନି ନେଇଥା'ନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଅସୁବିଧାବଶତଃ ସୀତାନାଥନ୍ ଏବଂ ସେହି ପରୀ, ଦୁହେଁ ଏକତ୍ର ସ୍ବାମୀସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ସାଂସାରିକ ଜୀବନଯାପନ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । କିଛି ଗୋଟିଏ ଉପାୟରେ ସେ ନିଜ ଦେଶକୁ ବେଶୀ ପଇସା ମଧ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶଶୁର ଟଙ୍କା ପଠାଇଦେଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେହି ପରୀଟିର ସ୍ୱଭାବରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ ଝିଅଟି ଯେଉଁ ଶାଳୀନତା, ନମ୍ରତା ଦେଖାଉଥିଲା, ଧୀରେ ଧୀରେ ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ସେ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା; ମାତ୍ର ଝିଅଟି ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ସେ ଝିଅଟିର ସୁନ୍ଦର ଓଠରେ ବାରମ୍ବାର ଗୋଟିଏ ଲାଲ୍ ରଂଗ ଲଗାହେଉଛି । ବିନା ରଂଗରେ ତା'ର ଓଠ ଶେତା ଦେଖା ଯାଉଛି । ତା'ର ବୟସ ଖୁବ୍ ପଛକୁ ଫେରିଗଲା ପରି ମନେହେଉଛି । ପରେ ସେ ଜାଣିଲେ ଯେ ସୁନ୍ଦରୀଟିର କେଶ ମଧ୍ୟ ନକଲି । ସେଦିନ ସୀତାନାଥନ୍‌ଙ୍କର ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ହେଲା, ତାହା ସେ ଜୀବନରେ କେବେ ଅନୁଭବ କରି ନ ଥିଲେ । କେବଳ କେଶ ନୁହେଁ, ଭୂଲତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ କୃତ୍ରିମ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗ କରାହେଉଥିଲା । ମାସେ ବିତିଗଲା ପରେ ସେ ସୁନ୍ଦରୀଟିର ମୁକ୍ତା ପରି ଚକଚକ୍ କରୁଥିବା ଦାନ୍ତ ସବୁ ବାଙ୍କୁରୁ ବାହାର କରୁଥିବାର ସେ ଦେଖିଲେ ।

ସୀତାନାଥନ୍‌ଙ୍କର ସହିଷ୍ଣୁତାର ସୀମା ପାର ହୋଇଗଲା । ନିଜ ବେକରେ ଦଉଡ଼ି ଦେଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ସେ ମନସ୍ଥ କଲେ । ଆରାମ ଚୌକିରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉ ନେଉ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ସେ ନିଜର ମାତୃଭୂମି ଭାରତବର୍ଷ ଏବଂ ଇଶ୍ବରଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ମଗ୍ନ ରହି

ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ନିଜର ପିଲାଦିନର ସବୁ କଥା ତାଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଲା । ଯେପରି ତାଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ମା' ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଛି । ପରେପରେ ସେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ପାର୍ବତୀ, ଯେପରିକି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ତପ ଆଚରଣ କରୁଛି ।

ସାତାନାଥନ୍‌ ଆଖିରୁ ଲୋତକ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୁଣି ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ବିଲ୍‌ଗିତି ପରୀତି ତା'ର ନକଲି ଚେହେରାରେ ସୀତାନାଥନ୍‌ ମୂର୍ଖତା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପରିହାସ କରୁଛି ।

ଛିଃ ! ଗୋଟିଏ ଅଯୋଗ୍ୟା ନାରୀ ପାଇଁ କ'ଣ
 ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବେ ? ତାଙ୍କର ବିବାହିତ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି
 ସେ ତ ଅବିଚାର କଦାପି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କେତେ
 ବଡ଼ ଭୁଲ୍ଟିଏ ସେ କରିବାକୁ ଯାଉ ନ ଥିଲେ ସତେ ?
 ପରେ ପରେ ପୋଷାକପତ୍ର ପିନ୍ଧି ସେ ବାହାରକୁ
 ବାହାରିଲେ ।

ଏଣେତେଣେ ବୁଲୁବୁଲୁ ସେ ଥକିଗଲେ । ତା'ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ପାଦ୍ରୀ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ପାଖରେ ବିଫଳ ମନୋରଥ ହୋଇ ପହଞ୍ଚିଲେ, ଯିଏକି ତାଙ୍କୁ ଭାରତରେ ପଢ଼ାଉଥିଲେ । ବିନା ସଂକୋଚରେ ସବୁ ସତକଥା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରି କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ । ତାଙ୍କର ଦୁଃଖରେ ଅଧ୍ୟାପକ ମହାଶୟ ମର୍ମାହତ ହେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପୁରାତନ ଛାତ୍ରକୁ ଏ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନବାନ ହେଲେ ।

ସେ ସେହି ପରୀତି ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ସୀତାନାଥନ୍ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ପରେ ପ୍ରତି ମାସରେ ତା' ପାଖକୁ କିଛି ନା କିଛି ଟଙ୍କା ପଠାଇବେ ବୋଲି ତାକୁ ବୁଝାଇ ଗୋଟିଏ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଗଲା ।

ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ସେ ଆଇ.ସି.ଏସ୍. ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଭାରତକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ। ନିଜ ସହରକୁ ଆସି ପରମ୍ପରା-ଗତ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଭୁଲି ନିଜର ବିବାହିତା ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ। ପ୍ରାଚୀନ ବେଶଭୂଷା ଏବେ ତାଙ୍କୁ ଶାଶ୍ୱତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପରି ମନେହେଲା ।

ସୀତାନାଥଙ୍କ ମନେହେଲା, ଯେପରି କଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମରିଯାଉଥିବା ସମୟରେ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପୁଣି ଥରେ ନୂତନ ଜୀବନ ଲାଭ କଲା । ଲମ୍ବ ଭାରତୀୟ ଶାଢ଼ୀ, ଲମ୍ବା ହାତବାଲା ବୁଉଜ, ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସତ୍ୟତାର ନୂଆ ରୂପ ଦେଲା । ପଇସା ଦୁଏତ ସଞ୍ଚୟ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମର ବିଜୟ ହେଲା । ଜୀବନ ପାଇଁ ଆଉ କ'ଣ ପ୍ରୟୋଜନ ?

ଅତଏବ, କୌଣସିଟିକୁ ଠିକଣା ଭାବେ ପରଖ ନ କରି, ବାହ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟରେ ଭଲିଯାଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଯିବା ବୁଦ୍ଧିମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏଥିନେଇ ପଛରେ ପସ୍ତାଇବା କେବଳ ସାର ହୋଇଥାଏ । ଏବେବି ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବହୁଳ ଭାବରେ ଲୋକମାନେ ଆମର ପରମ୍ପରା, ସଂସ୍କୃତି, ଆଚାରବିଚାରକୁ ପଛରେ ପିନ୍ଧିଦେଇ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଚାକଚକ୍ୟରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଭଲ କଥା, ଯାହାକି ଆମର ଉପକାର ସାଧନ କରିପାରିବ, ସେସବୁକୁ ଅନୁକରଣ ନ କରି ଚାକଚକ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ତାହା ତ ଆମର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରିବ ନାହିଁ; ବରଂ କପଥରେ

ଶୀଘ୍ର ଚାଲିଯିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ 'ବାଘର ଲାଞ୍ଜ ନ ହୋଇ, ବିଲେଇର ମୁଣ୍ଡ ହୋଇ' ନିଜର ସ୍ବାଭିମାନ ବକାୟ ରଖିଲେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଭ ହେବା ସହ ଦେଶର ଟେକ ରହିବ ଓ ଯେଉଁ ଅଶାନ୍ତ ବାତାବରଣ ଦ୍ବାରା ଶ୍ବାସରୁଦ୍ଧ ହେଉଛେ, ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଛଦୁଆ ଦେଇ ଶେଷରେ ଉଭାଇଯିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ରାଜାକଗିଚା, କଟକ-୯

ଶିଶୁକୁ ନ ଭାବ ଶିଶୁଟିଏ

ସ୍ବାମୀ ଜୟଦେବ ଭାରତୀ

(୧)

ଶିଶୁକୁ ଭାବନା କନ୍ୟାଟିଏ- ସିଏ ଆଲୋକର ବନ୍ୟାଟିଏ

ଆଶ୍ବାସନାର ଝୁର୍ଣ୍ଣ ମାଗେ

ସମ୍ଭବନାର ଦୁର୍ଗତିଏ ସେ

ଶିଶୁରୂପୀ ନବଦୁର୍ଗାଟିଏ

ଶିଶୁକୁ ନ ଭାବ ଶିଶୁଟିଏ ।

(୨)

ଶିଶୁକୁ ନ ଭାବ ରିଅଟିଏ, ସିଏ ହେବ କାହା ବୋହୂଟିଏ

ଟିକେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପରଶ ଲୋଡ଼େ

ଭାବନା ଗୋ ତାକୁ ପରର ପରିବା

କୁଳବଧୂ ମାତା- ସୀତାଟିଏ

ଶିଶୁକୁ ନ ଭାବ ଶିଶୁଟିଏ ।

ଆଶ୍ରମ ଶାନ୍ତିଧାମ- ଧଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡା, ବଲାଙ୍ଗୀର- ୭୬୭୦୨୮

ଗୋଲମରିଚର ଉପକାରଣ

ଶ୍ରୀମତୀ ମାଧବୀଲତା ମଲ୍ଲିକ

ବାସ୍ତବରେ ଗୋଲମରିଚ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟକୁ ସ୍ବାଦିଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ।

★- ଗୋଲମରିଚ ଶରୀରର ପାକବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବାରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

★- ଗୋଲମରିଚ ଗୁଣ୍ଡକୁ ପାଟିରେ ପକାଇ କିଛି ଥଣ୍ଡା ପାଣି ପିଇଲେ ସହଜରେ ଖାଦ୍ୟ ହଜମ ହୁଏ ।

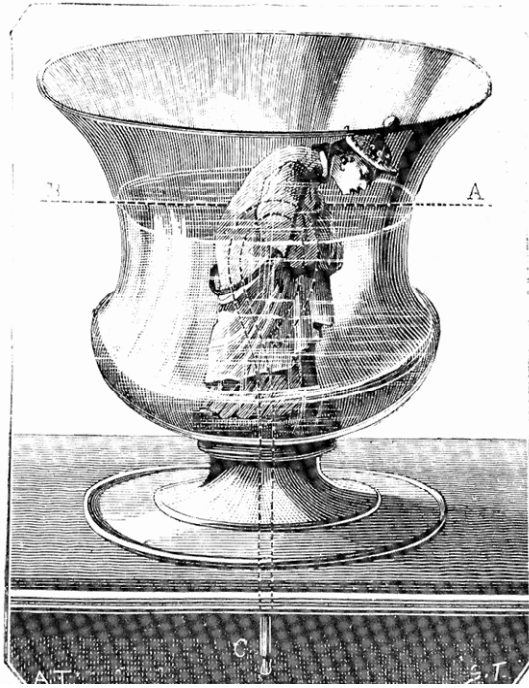
★- ନାଲି ଚା'ରେ ଗୋଲମରିଚ ଗୁଣ୍ଡ ପକାଇ ଚା' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାନ କଲେ ମନ ସତେଜ ରୁହେ ।

★- ଗୋଲମରିଚ ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଗୁଣରେ ଭରପୂର ଥିବା ଏକ ମସଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ବୃହଦନ୍ତରେ ଥିବା ଜୀବାଣୁମାନଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିକୁ ସହଜରେ ରୋକିଥାଏ ।

★- ଆମେ ଜାଣୁ କେରଳର ଲୋକମାନେ ସକାଳ ହେଲେ କଫିରେ ଗୋଲମରିଚ ଗୁଣ୍ଡ ପକାଇ ସେବନ କରିଥା'ନ୍ତି । ଫଳରେ ସେମାନେ, ସକାଳର ସତେଜ କର୍ମମୟ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥା'ନ୍ତି ।

★- ଅଳ୍ପ ଧରିଲେ ଗୋଲମରିଚ ଗୁଣ୍ଡକୁ ପାଟିରେ ପକାଇ ଉଷୁମ ପାଣି ପିଇଲେ ସହଜରେ ଅଳ୍ପଧରା ଦୂର ହୁଏ ।

ଫକୀରମୋହନ ପୁତି ସଂସଦ, ତିମିରି, ନୋବା, କଟକ

କପ୍ କିମିଆ

ଶ୍ରୀ ନିକୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ବିଜ୍ଞାନ ମେଳାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଆଧାରିତ ପୁରାଣର ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ଉପାଖ୍ୟାନ ଉପରେ । କପ୍ ଆକୃତିର ପାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପାଦ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଟେକି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ରାଜା ବସୁଦେବ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମସ୍ତକରେ ବହନ କରି -- ସତେଥବା ଯମୁନା ପାର ହୋଇ ଗୋପପୁରରେ ପୁତ୍ରକୁ ପହଞ୍ଚାଇବାର ଦୁର୍ବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଉଦ୍ୟତ । କପ୍ରେ ପାଣି ତାଳିଲେ ଜଳସ୍ତର ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ କ୍ରମେ ବସୁଦେବଙ୍କ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାସୀନ ପାଦ ଦିଗରେ ଉପରକୁ ଉଠେ । ମାତ୍ର ପାଦକୁ ଘୃଷ୍ଣ କରିବାର କ୍ଷଣିକ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଜଳ ଅଚାନକ ପାତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରକୁ

ନିର୍ଗତ ହୋଇ ସମଗ୍ର ପାତ୍ରଟି ଶୁଷ୍କ ପାଲଟିଯାଏ । ଏହି ପରୀକ୍ଷାକୁ ବାରମ୍ବାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଜଳ କଦାପି ମୂର୍ତ୍ତିଟିର ପାଦ ଘୃଷ୍ଣ କରି ପାରେନାହିଁ -- ସତେ ଯେପରି ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପାଳନ କରୁଥାଏ ଯମୁନା ନଈ ।

ଗ୍ରୀକ୍ ମାନେ ଏହି ଭଳି ଏକ ଖେଳନାକୁ 'ଟାଣ୍ଟାଲସ୍ କପ୍' ବୋଲି କହନ୍ତି । କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଅନୁସାରେ ଫ୍ରିଜିଆର ରାଜା ଟାଣ୍ଟାଲସ୍ ନିଜ ପୁତ୍ରର ମାଂସକୁ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆହାରରେ ପରିବେଷଣ କରନ୍ତି । ଏଥିରେ ପିତା ଜିଉସ୍ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଟାଣ୍ଟାଲସ୍‌ଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କ୍ଷୁଧା କଦାପି ଶାନ୍ତ ହେବନାହିଁ ବୋଲି ଅଭିଶାପ ଦେଇ ସର୍ବଦା ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି । ତୃଷ୍ଣାର୍ତ୍ତ ଟାଣ୍ଟାଲସ୍ ପ୍ରତିଥର ଜଳପାନ ନିମନ୍ତେ ଜଳପୃଷ୍ଠ ଆଡ଼କୁ ମୁଖ ନେଲେ ଜଳସ୍ତର କମି କମି ଯାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପିପାସା କଦାପି ମେଣ୍ଟିପାରେ ନାହିଁ ।

ଟାଣ୍ଟାଲସ୍ କପ୍ ଖେଳନାଟି ଏହିପରି -- ଏକ କପ୍ ମଧ୍ୟରେ ଆସୀନ ଅଭିଶପ୍ତ ଟାଣ୍ଟାଲସ୍ ମୂର୍ତ୍ତି । କପ୍ରେ ପାଣି ତାଳିଲେ ତାହା କ୍ରମଶଃ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ସତ, ମାତ୍ର କେବେହେଲେ ମୂର୍ତ୍ତିର ମୁଖ ଘୃଷ୍ଣ କରି ପାରେନାହିଁ । ମୁଖ ଘୃଷ୍ଣ କରିବାର ନିମିଷକ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଜଳ ଅକସ୍ମାତ୍ ପାତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ନିର୍ଗତ ହୋଇଯିବା ଦ୍ୱାରା ପାତ୍ରଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ।

ଉଭୟ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆଚରଣ କୌତୂହଳଜନକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଏକା । ମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଗୁପ୍ତ ଭାବେ ଓଲଟା 'U' ଆକୃତିର ଏକ ବକ୍ରନଳୀ ଥାଏ, ଯାହାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାନ୍ତ କପ୍ରେ ଆଧାର ନିକଟରେ

ଜେଜେ କହିଲେ, "ଡାକ୍ତରବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ସମାଜର ଜଣେ ସେବକ; ହେଲେ ସେମାନେ ସେବା ବାବଦରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ନେଇଥାନ୍ତି ।" ସୋନା କହିଲା, "ବିନା ପାରିଶ୍ରମିକରେ ସେବକ ବିଷୟରେ ଆମକୁ ଗପଟିଏ କହିବ ?" ଜେଜେ କହିଲେ, "ସେବା

ଦୁଇପ୍ରକାର । ଗୋଟିଏ ସକାମ ସେବା ଓ ଅନ୍ୟଟି ନିଷ୍କାମ ସେବା । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି କାମନା କରି ସେବା କରିଥାଏ, ତାକୁ ସକାମ ସେବା କୁହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି କାମନା ନ କରି ଆମର ସେବା କରେ ତାକୁ ନିଷ୍କାମ ସେବକ କୁହାଯାଏ ।

ଥରେ କନକପୁର ନାମକ ରାଜ୍ୟରେ ସୁମନ୍ତଦେବ ନାମରେ ଜଣେ ଧାର୍ମିକ ରାଜା ଥିଲେ । ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର

ସେବକ ଭାବେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ରାଜା, ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତିଙ୍କ ସହ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଶିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ଶିକାର କରୁକରୁ ହଠାତ୍ ଝଡ଼ବର୍ଷା ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି ସହିତ ବଡ଼ ବଡ଼ କୁଆପଥର ବୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଭୀଷଣ ଝଡ଼ବର୍ଷାରେ ରାଜା, ପାତ୍ର, ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତି ଯେତେ କଷ୍ଟ ପାଇଥିଲେ, ବଡ଼ ବଡ଼ କୁଆପଥର ବୃଷ୍ଟି ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ଆହୁରି ବଳି ପଡ଼ିଥିଲା । କୁଆପଥର ମାଡ଼ରେ ଦେହସାରା ଚକଡ଼ା ଚକଡ଼ା ଫଳିଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ କାଠୁରିଆ ଜଙ୍ଗଲକୁ କାଠ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଆସିଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ସହିତ ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତିଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ନିକଟରେ ଥିବା ତାଙ୍କ କୁଡ଼ିଆରେ ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ରାଜା ମଧ୍ୟ କାଠୁରିଆଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରି ତା'ର କୁଡ଼ିଆରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । କୁଡ଼ିଆରେ କାଠୁରିଆର ପରିବାରବର୍ଗ ରାଜା ଓ ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସେବା କରି ଚିକିତ୍ସା ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ବଣର ସୁସ୍ବାଦୁ ଫଳ ଓ ଗରମ କ୍ଷୀରରେ ରାଜା ଓ ତାଙ୍କ ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆଶୁସ୍ଥ ହେଲେ । କାଠୁରିଆଙ୍କର ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ରାଜା,

ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତି ତାଙ୍କ କୁଡ଼ିଆରେ ବିଶ୍ରାମ କଲେ ।

ସକାଳ ହେଲା । ରାଜା, ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତି ସାମାନ୍ୟ କାଠୁରିଆଟିର ସେବାରେ ସୁସ୍ଥ ହେଲେ ଏବଂ ରାଜା ସୁମନ୍ତଦେବ ସେ ପରିବାରକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ବିଦାୟ ନେବା ପୂର୍ବରୁ କହିଲେ, "ତମ ରଣ କରିଶୋଧ କରି ହେବନାହିଁ । ତମର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଦିଅ । ରାଜପରିଷଦରେ ତମ ସେବାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଗୁଣଗାନପୂର୍ବକ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଦିଆଯିବ ।" କାଠୁରିଆ ବିନୟ ହୋଇ କହିଲା, "ମହାରାଜ ! ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଏ ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟିକୁ ନିର୍ମାଣ କରି ଆମର ସେବା ନିମିତ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ସାଗର, ପାହାଡ଼, ପର୍ବତ, ନଦନଦୀ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ମାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ନିୟୋଜିତ କରିଛନ୍ତି । ଆମ ସେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ନିଷ୍କାମ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଇଶ୍ବର ହେଉଛନ୍ତି ଆମର ନିଷ୍କାମ ସେବକ । ତାଙ୍କର ଏହି ସେବକପଣିଆ ପାଇଁ ଆମେ ତ କୌଣସି ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଅବା ପୁରସ୍କାର ଦେଇପାରୁନାହେଁ, କିମ୍ବା ସେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ହେ ମହାରାଜ ! ଯଦି ପାରିବେ ଆପଣ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଷ୍କାମ

ଅଜାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି

ଶ୍ରୀ କେଦାରେଶ୍ୱର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଚଟେଇ ପାରି ଆମ୍ଭ ତୋଟାରେ
ଶୋଇଥିଲେ ଦିନେ ଅଜା
ପାନ ବଟୁଆ ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ
ରହିଥିଲା ହୋଇ ସଜା ।
ପାଦକୁ ଚିପି ନାତିଆ ଟୋକା
ଆସିଲା ଧୀରେ ଧୀରେ
ପାନବଟାରୁ ଗୁଆ କଟୁରୀ
କାଢ଼ିଲା ଯତନରେ
ଚଟେଇ ତଳେ ଲୁଚେଇଦେଲା
ଦେଖିବ ବୋଲି ମଜା

ସେବକଟିଏ ପାଲଟିଯାଆନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ ପରମ-
କାରୁଣିକଙ୍କଠାରୁ ନିଷ୍ଠୟ କୃପାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣନା
ପାଇପାରିବେ ।"

ରାଜା ସୁମନ୍ତଦେବ କାଠୁରିଆଟିର କଥାରେ ପ୍ରୀତ
ହୋଇ ତାଙ୍କ ବେକରେ ନିଜର ରତ୍ନହାରଟିଏ
ଲମ୍ଫାଇଦେଇ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ନୀତିବାଣୀ-- ନିଷ୍ଠାମ ସେବାରେ ପରମ କାରୁଣିକଙ୍କର
କୃପା ଲାଭ କରିପାରିବେ । (ମଦର୍ ଟେରେସା)

ଭାଟପଡ଼ା, ତିହିଡ଼ି, ଭଦ୍ରକ- ୭୫୬୧୩୦

ଗଛ ଉହାଡ଼େ ମନ ଖୁସିରେ
ବଜାଉଥିଲା ବାଜା ।
ଚନ୍ଦ୍ରମୁଣ୍ଡକୁ ଆଉଁସି ଅଜା
ଉଠିଲେ ହାଇ ମାରି
ପାନବଟାରୁ ପାନଟେ କାଢ଼ି
ଚୂନକୁ ଦେଲେ ମାରି
ଗୁଆକୁ ଧରି ଖୋଜିଲେ କାଢ଼ି
କାଟିବେ ବୋଲି ଗୁଆ
ପାଇଲେ ନାହିଁ ଗୁଆକାତିଟା
"ନେଲା କେ ବଗୁଲିଆ ?"
ମନ ଦୁଃଖରେ ବଟାକୁ ଅଜା
କାଖରେ ଜାକିଦେଲେ
ଚଟକଣାଟେ ଚଖେଇଦେବେ
ନାତିକୁ ଭାବିନେଲେ
ଚଟେଇଟାକୁ ଧରିଲେ ଅଜା
ଦେଖିଲେ ଗୁଆକାତି
ଖାଇଲେ ପାନ ଅଜାଙ୍କ ମନ
ଏଣିକି ହେଲା ଶାନ୍ତି ।
ଦେଖିଲେ ଅଜା ଗଛ ଉହାଡ଼େ
ହସୁଛି ନାତିଟୋକା
ବାଙ୍କୁଲି ଟେକି ଧାଇଁଲେ ଅଜା
ଧାଇଁଲା ନାତିଟୋକା

ଧୋଡ଼ା, ନବରଙ୍ଗପୁର

୫୫

କ୍ରୀଡ଼ା କୁଇଜର ଉତ୍ତର-- ୧ । କସରତ୍, ୨ । ପାକିସ୍ତାନ,
୩ । ବକ୍ସିଂ, ୪ । ଫୁଟବଲ୍, ୫ । ଫୁଟବଲ୍, ୬ । ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ
୭ । ଫୁଟବଲ୍, ୮ । ଟି. ଏମ୍ ବିଲ୍‌ଶାନ୍, ୯ । ନର୍ଥଜୋନ୍,
୧୦ । ଝାରଖଣ୍ଡ, ୧୧ । ଲିଓନେଲ୍ ମେସି ।

ପ୍ରଧାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ଏକାଡେମୀର ଶିକ୍ଷା ଡ୍ରାଇ ଆଶା-କୁମାରୀଙ୍କଠାରୁ ଓଡ଼ିଶୀ ତାଲିମ୍ ନେଲେ । ମାତ୍ର ବାରବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ସି.ସି.ଆରଟି ପକ୍ଷରୁ ସମ୍ମାନଜନକ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି

ଲାଭ କଲେ । ଏଥିସହିତ ସେ ସୀତାର ବାଦନ ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ ସଙ୍ଗୀତା ମାତେଙ୍କଠାରୁ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ଭୋକାଲ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଡ.ବିଦ୍ୟା ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷା କଲେ ।

ପାଠପଢ଼ା ସହିତ ନୃତ୍ୟ, ବାଦ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷା କରି ସେ ଓଡ଼ିଶାର ମାନ ବୃଦ୍ଧି କରି ବହୁ ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଆମ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀରେ ଆୟୋଜିତ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନୃତ୍ୟୋତ୍ସବ ଠାରୁ ଭାରତବର୍ଷର ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ଓ ଔରଙ୍ଗାବାଦର ବହୁ ସମାରୋହରେ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତା ହେବା ସହ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

୧୦୦ କୋଟିର ସୋନାକ୍ଷୀ ଏବେ ବି ଘରେ ଛୁଆ

ବଲିଉଡ୍ରେ ପହିଲି ପାଦ ପକାଇ ପକାଇ ସୋନାକ୍ଷୀଙ୍କର ପ୍ରତିଭା ବିକଶିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୀପିକାଙ୍କ ପରେ ସୋନାକ୍ଷୀଙ୍କ ପଛରେ ନିର୍ମାତା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଧାଡ଼ି । ୨୦୧୦ରେ ଦବଙ୍ଗରେ ଅଭିନୟର ସୁଯୋଗ ମିଳେ । 'ଲୁଟେରା'ରେ ହିରୋ ରଣବୀର କପୁରଙ୍କ ସହ ଅଭିନୟରୁ ଆଉ ଦି'ପାଦ

ସଫଳତା ମିଳିଯାଏ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ ଏତେ ବଲିଉଡ୍ ଅଭିନେତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଭିଡ଼ ଭିତରେ ନିଜକୁ କେତେ ଦୂର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଆଗେଇ ପାରିବେ, ଏହା ସନ୍ଦେହ ଲାଗୁଥିଲା । ବିହାରର ନେତା ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ସିଂହାଙ୍କ ଲଳନା ସୋନାକ୍ଷୀ ଏବେ ବଲିଉଡ୍ରେ ବ୍ୟସ୍ତ ନାୟିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ । ସେ ପୁଣି ମାତ୍ର ତିନି ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ, ଯେ ନିଜେ ବି ଥିଲେ ନିଜ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ସନ୍ଦିହାନ ।

ଆଇଟମ୍ ଗୀତରେ ଆଜିକାଲି ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଅଧିକ ରୋଜଗାର ହେବାର ବାଟ ଫିଟିଛି । ସେ 'ହିମ୍ମତ ବାଲା', 'ଓଏମ୍‌ଜି' ଇତ୍ୟାଦିରେ ଖୁବ୍ ଭଲ

ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ବି କେବେ ଅଙ୍କ ଅନାବଶ୍ୟକ
ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ପ୍ରଶ୍ନୟ ଦେଇନାହାନ୍ତି ।

୧୦୦ କୋଟିର ରାଣୀ ଭାବରେ ୧୦୦ କୋଟି ବିଜିନେସ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାମିଲ୍ ହେବାର ଦୌଡ଼ରେ ଅଛନ୍ତି ଆଜିର ମୋଟା ଅଙ୍କ ଅର୍ଜନ କରୁଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀ, ଖୋଲାଲି ଆଉ ଷ୍ଟାର୍ମାନେ । ତେବେ ସୋନାକ୍ଷୀ ୧୦୦ କୋଟିର ରାଣୀ ହେବାକୁ ବସିଥିଲାବେଳେ ଛୋଟ-ପିଲାଙ୍କ ଭଳି ସୁଟିଂ କାମରେ ଥିଲେ ରାତି ଗୋଟାଏ ପୂର୍ବରୁ ଘରେ ନ ପହଞ୍ଚିଲେ ଘରେ ତାଙ୍କୁ କଡ଼ା ତାଗିଦ୍ । ଯେତେ ବିଳମ୍ବରେ ଶୋଇଲେ ମଧ୍ୟ ସକାଳେ ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ ପରିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ମାଆଙ୍କର ଏବେ ବି ତାଗିଦ୍ ଜାରି ରହିଛି ।

ଯେତେ ଯିଏ ରୋଜଗାର କଲେ ବା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ ହେଲେ ବି ବାପମାଆଙ୍କର ସଂସ୍କାର ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଦେବା ଉଚିତ ।

'ଆଶ୍ରମ', ଶ୍ରୀବିହାର କଲୋନି, କଟକ- ୮

ସ୍ବରୂପାରୁ ପୁରାତନ ଖେଳ

ଆଜିକାଲି ଖେଳର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ
ଲାଗିଛି । କାର୍‌ବୌଡ଼, ଘୋଡ଼ାବୌଡ଼, କୁସ୍ତି, ଫୁଟ୍‌ବଲ୍,
ଭଲିବଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ଖେଳ କେବେଠାରୁ
ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ତାହା କେହି ଜାଣନ୍ତିନାହିଁ
ହୁଏତ ।

ସବୁଠାରୁ ପୁରାତନ ଖେଳ ହେଲା ନୌକାଚାଳନା । ଡୋଗେଟସ୍ କୋଟ୍ ଆଣ୍ଡ ବ୍ୟାଜ୍ ରେସ୍ (Doggetts Coat and Badge Race) ଏହା ଇଂଲଣ୍ଡର ଥେମସ୍ ନଦୀରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ୧୭୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଚାଲି ଥିଲା । ନିଉମାର୍କେଟ୍ ଟାଉନ୍ ପ୍ଲେଟ୍ ଘୋଡ଼ାକୌଡ଼ ମଧ୍ୟ ଅତି ପୁରାତନ; ମାତ୍ର ଏହା କେତେବର୍ଷ ପରେ କୌଣସି କାରଣରୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ଅଢ଼ି - ମାଢ଼ି

ତଳ ଦୁଇଟି ଚିତ୍ରରେ ଅତି କମରେ ୬ଟି ପ୍ରଭେଦ ଅଛି, ଖୋଜି ବାହାର କରନ୍ତୁ ତ ! (ଉତ୍ତର ୪୮ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ଏମିତିଆ ଗୀତ ମିଳିବ କାହିଁ !

ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ପୃଷ୍ଠି

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଶ୍ରୀଲୋକଟିଏ ରହୁଥିଲା । ସେ ଭାରି କଳିହୁଡ଼ା । ଟିକିଏ ଟିକିଏ କଥାରେ କଳି-ଝଗଡ଼ା କରିବା ଥିଲା ତା' ଅଭ୍ୟାସ । ଏଇଥିପାଇଁ ପାଖ ପଡ଼ୋଶୀମାନେ, ଏପରିକି ତା' ସ୍ବାମୀ ମଧ୍ୟ ତା' ସହିତ କଥା ହେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ତା'ର ଦୂରେଇ ରହୁଥିଲେ ।

ଦିନେ ସେହି ଶ୍ରୀଲୋକଟି ଘରେ ଥାଏ । ଏତିକିବେଳେ ତା' କାନରେ ବାଜିଲା ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଗୀତ । ଗୀତଟି ତାକୁ ଭଲଲାଗିଲା । କେଉଁଠୁ ଏ ଗୀତ ଆସୁଛି ଖୋଜି ଖୋଜି ସେ ଯାଇ ପଡ଼ୋଶୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ପଚାରିଲା--ଆଜ୍ଞା କହିଲ, ଏ ଗୀତ କେମିତି ପାଇହେବ ?

ପଡ଼ୋଶୀ ଘରର ଲୋକମାନେ ତ ଏ କଳିହୁଡ଼ାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ କହିଲେ--
- ଓଃ ଏଇ କଥା ! ଏ ଗୀତ ପାଇବା ତ ବହୁତ ସହଜ ।

ଏହା ପରା ବଜାରରେ ମିଳୁଛି ! ତୁମେ ଚାହିଁଲେ ତାହା କିଣି ଆଣିପାରିବ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ଶ୍ରୀଲୋକଟି ଭାରି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ସେ ଘରକୁ ଯାଇ ତା' ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ବଜାରରୁ ଗୀତଟିଏ କିଣି ଆଣିଦେବା ପାଇଁ କହିଲା ।

ସ୍ବାମୀ ବିଚରା ଏବେ କରେ କ'ଣ ? ଶ୍ରୀ କଥା ମାନିବାକୁ ତ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ସେ ପଇସା ଧରି ଗୀତ କିଣିବାକୁ ବଜାରକୁ ଗଲା । ଗୋଟିଏ ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲା-- କ'ଣ ଭାଇ ଏଠାରେ ଗୀତ ମିଳିବ ?

ଏକଥା ଶୁଣି ଦୋକାନୀ ବୁଝିଲା ଲୋକଟି ଗୋଟେ ନିପଟ ମଫସଲିଆ । ତା' ସହିତ ମୂର୍ଖ ମଧ୍ୟ । ତେଣୁ ସେ ତାଙ୍କୁ କହି କହିଲା-- ଏଇଠି ନୁହେଁ, ଆଗକୁ ଯାଅ, ସେଠାରେ ଗୀତ ମିଳିବ ।

ଏ ଦୋକାନରୁ ସେ ଦୋକାନ, ଏ ବଜାରରୁ ସେ ବଜାର ବୁଲି ବୁଲି ଲୋକଟି ନାକେଦମ୍ ହୋଇଗଲା; ଗୀତ କିନ୍ତୁ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସେତେବେଳକୁ ସଞ୍ଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ଧାର ବି ମାଡ଼ି ଆସିଥିଲା । ଗୀତ କିଣି ପାରି ନ ଥିବାରୁ ଲୋକଟି ଭୟରେ ଛାନିଆଁ । ତା' ଶ୍ରୀ ଏକଥା ଜାଣିଲେ ରଖେଇ ବସେଇ ଦେବନାହିଁ ।

କ'ଣ କରିବ ଭାବି ଭାବି ଲୋକଟି ଯାଉଥିଲା । କହୁ ଆଲୁଅରେ ସେ ଦେଖିଲା ମୁଷାଟିଏ ବିଲ ଭିତରକୁ ଯାଇ ମାଟି ଖୋଳୁଛି । ସେଥିରୁ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଥିଲା--
ଖରର୍...ଖରର୍... ଲୋକଟି ମୁଣ୍ଡକୁ ବୁଦ୍ଧି ଜୁଟିଲା । ଏଇ ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ସେ ମନରେ ଗୀତର ଧାଡ଼ିଟିଏ ବାନ୍ଧିଲା-- ଖୋଳୁଛି ଖରର୍.....ଖରର୍..... ।

ବାସ୍, ଲୋକଟି ଏଥର ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । ଦେଖିଲା ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଭିତରେ ସାପଟିଏ ଯାଉଛି ।

ସେଥିରୁ ସରର୍.....ସରର୍.....ଶବ୍ଦ ଆସୁଛି । ଏହାକୁ ନେଇ ଲୋକଟି ଗୀତର ତା' ପରଧାଡ଼ି ମନେ ରଖିଲା-
- ଧାଉଁଛି ସରର୍....ସରର୍.... ।

ଦୁଇଟି ଧାଡ଼ି ଘୋଷି ଘୋଷି ଲୋକଟି ଫେର୍
ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ । ତାକୁ
ଦେଖି ଠେକୁଆଟି ଧ୍ୟାନର ସହିତ ଚାହିଁଲା । ତା' ମିତିମିତି
କରୁଥିବା ଆଖିଯୋଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଲୋକଟି ମନକୁ ଗୀତର
ଧାଡ଼ିଟିଏ ଜୁଟିଲା-- ଦେଖୁଛି ଟଗର୍.....ମଗର୍..... ।

ଗୀତର ତିନୋଟି ଧାଡ଼ି ପାଇଁଲା ପରେ ଲୋକଟି
ଭାରି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ଯା' ହେଉ, କିଛି ନହେଲେ ତା'
ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ଗାଳି ପାଇବାକୁ ମୁକ୍ତି ତ ମିଳିବ । ଏମିତି ଭାବି
ଆଗକୁ ପାଦ ବଢ଼ାଇଲା ବେଳକୁ ସେ ଗୋଟିଏ ହରିଶକୁ
ଡେଉଁଥିବାର ଦେଖିଲା । ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ସେ ଗୀତର
ଧାଡ଼ିଟିଏ ଭାବିଲା । - - - - - ଡେଉଁଛି
ଖପର.....ଖାପର..... ।

ବାସ୍ ଗୀତଟିଏ ହୋଇଗଲା । ଏହି ଚାରିଧାଡ଼ିର
ଗୀତଟିକୁ ନେଇ ଲୋକଟି ତା' ଘରେ ପଢ଼ୁଥିଲା । ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ
ଦେଖି ସେହି ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲା--- ଗୀତ କିଣିକି ଆଣିଛ
ତ ?

ଲୋକଟି କହିଲା-- ହଁ, ହଁ ତୁମ ପାଇଁ ଖୋଜି
ଖୋଜି ଗୀତଟିଏ ପଢ଼ା କିଣିକି ଆଣିଛି । ଏଇ ଶୁଣ--

ଖୋଳୁଛି ଖରର୍...ଖରର୍...
 ଧାଉଁଛି ସରର୍...ସରର୍...
 ଦେଖୁଛି ଟଗର...ମଗର...
 ଡେଉଁଛି ଖପର...ଖାପର... ।

ସ୍ରୀ ମନକୁ ଗୀତଟି ବେଶ୍ ପାଇଲା । ସେ ତାକୁ
ସଙ୍ଗୀତ ରାଗରେ ଗାଇବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କଲା ।

ସେଦିନ ରାତି ଅଧ ହେଲା । ସୁୀଲୋକଟି ନିଦରୁ ଉଠିଲା । ପାଖ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ଶୁଣାଇବା ଲାଗି ସେ ବଡ଼ପାଟିରେ ଏହି ଗୀତଟିକୁ ଗାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଚୋରମାନେ ଚୋରି କରିବା ପାଇଁ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୁବିଧା ଦେଖି ଘର କାନ୍ଥରେ ସିନ୍ଧି ଖୋଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଅବା ଏସବୁ କଥା ଜାଣିବ କେମିତି ! ନିଜର ବଢ଼ିମା ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇ ସେ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଗାଇଲା ଗୀତର ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ି-

ଗୋଲୁଛି ଖରର୍...ଖରର୍...

ଏକଥା ଶୁଣି ଚୋରମାନେ ଭାବିଲେ, ଆରେ
ଆମକୁ କିଏ ଆଉ ଦେଖିଦେଲା କି ! ତେଣୁ ସେମାନେ
ଭୟରେ ସେଇଠୁ ଖସିଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଗୀତର ଦ୍ଵିତୀୟ ଧାଡ଼ି ଗାଉଲା - -

ଏସୁଛି ସରର୍...ସରର୍...

ତୋରମାନେ ଭାବିଲେ-- ଘରୁ ସେମାନଙ୍କୁ କିଏ
ଜଣେ ଦେଖୁଛି । ଘର ଭିତରେ କ'ଣ ଚାଲୁଛି ଦେଖିବା
ପାଇଁ ସେମାନେ ଝରକାର କଣା ବାଟେ ଦେଖିବାକୁ
ଲାଗିଲେ ।

ସୁଲେକା ଗାଁଲ - - ଦେଖୁଛି
ଟଗର....ମଗର... ।

ଚୋରମାନେ ଭାବିଲେ-- କଥା ସରିଲା ।
ଘରବାଲା ଆମକୁ ଦେଖିଦେଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏମିତି ଗୀତ
ଗାଉଛନ୍ତି । ଏଠାରୁ ପଳାଇଯିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
ଏଇଆ ଭାବି ଚୋରମାନେ ଡେଇଁ ପଳାଇ ଯିବାକୁ
ବାହାରିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଏଥର ଗାଈଲା ଗୀତର ଶେଷ ଧାଡ଼ି-
ତେଉଁଛି ଖପର୍...ଖାପର୍...।

ଗୀତ ଶୁଣି ଚୋରମାନେ ତ ପଳାଇଗଲେ ।
ସକାଳୁ ସ୍ବାମୀ ଯେତେବେଳେ ଘରେ ସିନ୍ଧି ଦେଖିଲା,
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସେ ଏଥର ଅସଲ କଥାଟା
ବୁଝିପାରିଲା । ଚୋରମାନେ ତା' ହେଲେ ଗୀତ ଶୁଣି ଖସି
ପଳାଇଛନ୍ତି । ଚୋରି କରିବାକୁ ସୁବିଧା ପାଇପାରି-
ନାହାନ୍ତି ।

ଏକଥା ଜାଣି କଳିହୁଡ଼ୀର ସ୍ବାମୀ ଛାତି ଫୁଲାଇ
ତା' ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା-- ଦେଖ, ମୁଁ କେମିତି ବଢ଼ିଆ
ଗୀତଟିଏ କିଣିକି ଆଣିଛି । ଏହାରି ପାଇଁ ଜାଣ ଆମ
ଘରେ ଚୋରି ହେବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ।

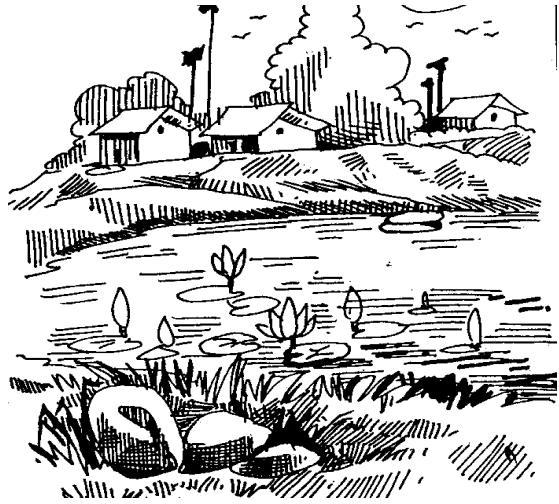
ସ୍ବାମୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ସ୍ତ୍ରୀ ଜଣଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ
ଖୁସି ହେଉଥିବାର ଜଣାଗଲା ।

(ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଲୋକକଥା)

କିଶୋରନଗର ହାଇସ୍କୁଲ, ରାଜକିଶୋରନଗର, ଅନୁଗୋଳ-
୭୫୯୧୨୬

ଅଛି--ନାହିଁ-- ୧ । ପହରାବାଲା଼ର ଲୁହା ଦଣ୍ଡର ଉପର ଅଂଶ
ନାହିଁ, ୨ । ଖୁଣ୍ଟର ମଝି ଡିଜାଇନ୍ରେ କଳା ଦାଗ, ୩ । ଗଡ଼ୁର
ଠିପିର ଉପର ଅଂଶ ନାହିଁ, ୪ । ଲଢ଼ୁ ଧରିଥିବା ଲୋକ ପାଖରେ
ଗୋଟିଏ ଗିନା ନାହିଁ, ୫ । ଖାଉଥିବା ଲୋକର ବାଜୁବନ୍ଧ
ଭିନ୍ନ, ୬ । ଘରର ଝରକା ଡିଜାଇନ୍ ଭିନ୍ନ ।

ଚିଠିପତ୍ର ବା ଟଙ୍କା ପଠାଇବାବେଳେ ଗ୍ରାହକ ନମ୍ବର
ଓ ପିନ୍‌କୋଡ୍ ସହ ଠିକଣା ମନିଅର୍ଡର ଫର୍ମର
କୁପନରେ ଲେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ତାକରେ
ପଠାହେଉଥିବା ପତ୍ରିକାର ପ୍ରାପକଙ୍କ ଠିକଣା ଉପରେ
ଗ୍ରାହକ ନମ୍ବର ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଏ ।

ଦୁନ୍ଦର ଏ ସୁନ୍ଦର !

ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ

ଆଷାଢ଼ ଆକାଶେ କାଳିଆ ବଉଦ

ତଳେ ବଗ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି

ପାଟ-ଯୋଡ଼ ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଉଥିଲେ

ଧୋବଲା ତେଣାକୁ ଝାଡ଼ି,

ଗହୀର ବିଲରୁ ଫେରୁଥିଲେ ଚଷା

ମନଫୁଲା ଗୀତ ଗାଇ

ସୁଲୁ ସୁଲୁ ବାଆ ଶାଗୁଆ କ୍ଷେତକୁ

ଦେଉଥିଲେ ସାଉଁଳାଇ,

ପାରେନା ମୁଁ ଟିକେ ଜାଣି

କେଜାଣି କାହିଁକି ଆଖି ମୋ' ସିଆଡ଼େ

ଆପେ ହୋଇଯାଏ ଟାଣି ।

ପୁନିଅଁ ସଞ୍ଜରେ ପୁରୁବ ଦିଗରୁ

ଉଇଁ ଆସୁଥିଲେ ଜହ୍ନ

ରୂପେଲି ଶୀତଳ ଜୋଛନା ପରଶେ

ଭିଜୁଥିଲେ ବିଲ, ବନ,

ବଉଳ ପେଞ୍ଚିରେ ନଇଁ ପଡ଼ୁଥିଲେ
ଗାଆଁ ତୋଟା ଆମ୍ଭ ଡାହି
କୋଇଲିଟି କୁହୁ ଗୀତ ଗାଉଥିଲା
ପତର ଗହଳେ ଥାଇ,
ଏମିତିକା ଛବି ଦେଖି
ମରମ ତଳେ ମୋ' କବିତା ଦି'ଧାଡ଼ି
ଆପେ ହୋଇଯାଏ ଲେଖି ।

ଗୋଧୂଳି ବେଳାରେ ଗାଈଆଳ ପିଲା
ବଇଁଶୀରେ ସୁର ଦେଇ
ଥିରି ଥିରି ପାଦେ ଘରେ ଫେରୁଥିଲେ
ଗୋରୁପଲ ସାଥେ ନେଇ,
ସୁଆରିରେ ବସି ଶାଶୁଘର ଗାଆଁ
ଚାଲିଯାଉଥିଲେ ଝୁଅ
ଛୁଟି ଆସୁଥିଲେ ହାକୁମ୍ ଧାବଲ
ଗୀତର ମଧୁର ସୁଅ,
ମନ ମୋର ନାଚିଯାଏ
ଭାବନା ରାଇଜେ ବୁଲିବୁଲିକା ମୁଁ
ଅସରା ଆନନ୍ଦ ପାଏ ।

ପରଜାପତିଟି ଫୁଲେ ଫୁଲେ ଝୁଲି
ଶୋଷି ନେଉଥିଲେ ରସ
ଫୁଲର ଓଠରୁ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲେ
ମଧୁଝରା ସୁନା ହସ,
ଭଳି ଭଳି ରଙ୍ଗଭରା ଛବି ଧରି
ଶୋଭା ପାଉଥିଲେ ବହି
କୁନି ପିଲାଟିଏ ମଲାଟରେ ପୁଣି
ଥିଲେ ତା'ର ବସିରହି,

ଗୁଣି ହୋଇଯାଏ ମତେ
ଲାଗେ ଯେମିତିକି କୋଟିନିଧି ହାତେ
ମିଳିଯାଇଅଛି ସତେ !
ସୁନ୍ଦର ତୃପ୍ତିର ଅବସାଦ ନାହିଁ
କହିଥିଲେ ପରା କବି
ମନେପଡ଼ିଯାଏ ତାଙ୍କର ସେ ଗୀତ
ନାଚିଉଠେ ରୂପ-ଛବି,
ତାଙ୍କରି ପରିକା ପଚାରଇ ଯେବେ
ଆପଣା ମନକୁ ମୋର
ଭିତରୁ ମୋ'କିଏ କହଇ, "ଧନରେ-
ହୁନ୍ଦର ଏ ସୁନ୍ଦର ର !!"

ଡି/୨୦୦, କୋଏଲ ନଗର, ରାଉରକେଲା-୧୪,
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ପୁସ୍ତକ ପରିଚୟ

ବଗୁଲାନାନୀ - - ଲେଖକ - ଶ୍ରୀ ମାଧବାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ନୟନବିହାର-୩୩, କଣୋଟୀ, ପାଣ୍ଡିରୀ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ମୂଲ୍ୟ- ୪୦ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଡିମେଇ ଆକାରର ଏହି ଶିଶୁ-କବିତା ପୁସ୍ତକଟିରେ,
ବସା ଭାଙ୍ଗିବା ମଜା, କିଏ କଅଣ ଖାଏ, ପଖାଳ, ହନୁମାଙ୍କଡ଼
ଓ କୁକୁର, ମଥା ହୁଏ ଅବନତ ଇତ୍ୟାଦି ୫୩ଟି ଶିଶୁ
କବିତାରେ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଛି । ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାରେ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଚିତ୍ର
ପିଲାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବ । କବି ଶିକ୍ଷା, ନୀତିକଥା
ଆଦି ହାସ୍ୟରସ ମାଧ୍ୟମରେ, ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ
କବିତାରେ ଫୁଟେଇଛନ୍ତି । ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଚ୍ଛଦଟିରେ ବଗୁଲାନାନୀ
ଗଛ ମୂଳେ ମାଛ ଖାଉଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ ରହିଛି । ପୁସ୍ତକଟି ଆଦୃତ
ହେବାର ଆଶା ରଖୁଛୁ ।

